National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354

Nr. 26 (1894) 1986 — NELJAPÄEVAL, 26. JUUNIL — THURSDAY, JUNE 26 — XXXVII aastakäik

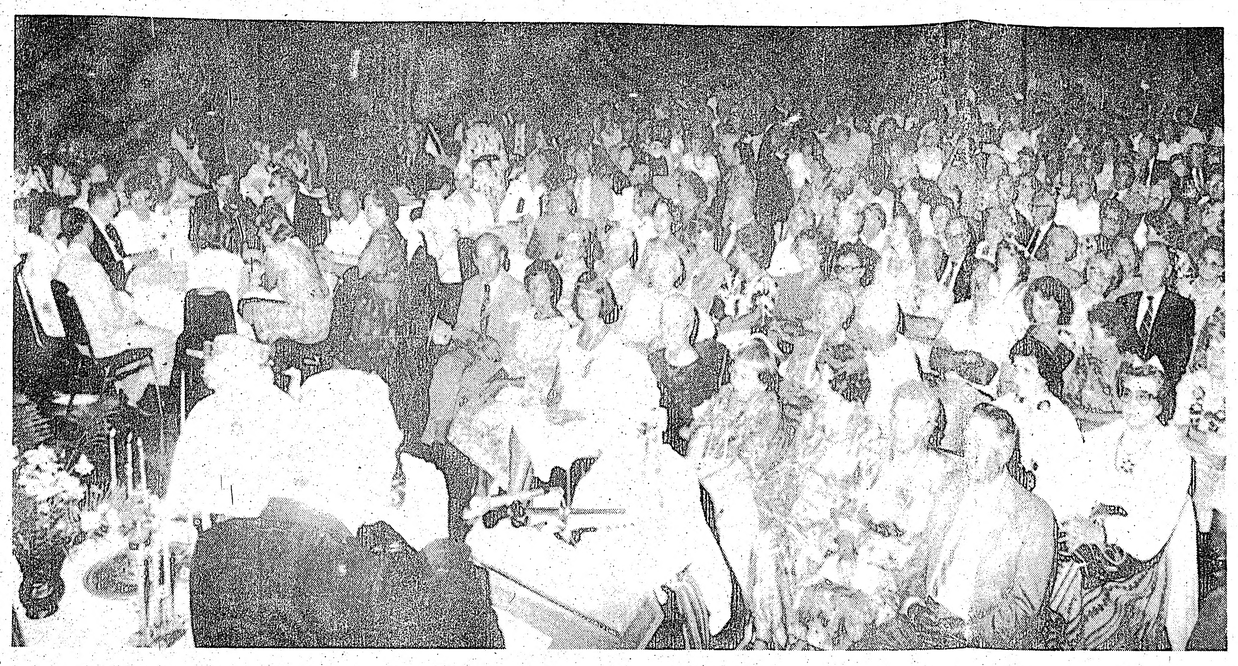

Toronto Eesti Maja suur saal oli tulvil Võidupüha tähistajaid. Foto — O. Haamer

Eesti Maja jäi kitsaks Võidupüha tähistamisel

Viimaseil aastail on Seedrioru Suvihari jäänud Võidupüha tähistamise osaks ainsaks kohaks, vähemalt Toronto ümbruse eestlaskonnale. Kuid ka see nõuab umbes 100-kilomeetrilist linnast väljasõitu ning tihtipeale sinnajäämist hilisööni.

Maakondliku Esinduskogu Juhatus arvestas, et neil põhjusil võivad paljud kaasmaalased meie vanemast generatsioonist jääda ilma Võidupüha tähistamisest, mis ometi on nii oluline meie vabadusvõitluslikus ajaloos. Noil kaalutlusil otsustati korraldada võidupüha tähistamine koos sellele järgneva jaanipäeva pidustustustega Toronto Eesti Majas, mis ka toimus täpselt Võidupüha päeval, s.o. 23. juuni õhtul.

Maakondlik Esinduskogu võttis vastu ka otsuse, et toimugu jaanipäeva pidustused koos õllega ning olgu see vaba kõigile külalisile. Siin tekkis aga esimene viga, kuna midagi sellesarnast polnud M.E. varem korraldanud. Loodeti ca 250 külalist, ning sellekohaselt osteti ka õlut. Külalisi tuli aga topelt ning õlugi lõppes topeltkiirusega. Kui sellesarnast üritust tulevikus korrata, peab arvestama vähemalt 500 külalisega.

Aktus algas täpselt kuulutatud ajal ning teadustaja Siegfried Preem teatas, et aktuse kestel ei ole mingisugust joomist. Eesti maja suurde saali asetatud lauad, ning keskpõrandki, olid viimse kohani täidetud. Hilisemad tulijad jälgisid aktust koridori ustelt.

Avasõnas Maakondliku Esinduskogu esimees Johannes Vihma mainis, et tänase päevaga pühitseme võitu Landeswehri üle. Sedasama võitu ei tohi aga meie kaasmaalased kodumaal pühitseda, nii nagu on seal keelatud paljud teisedki meie riiklikud tähtpäevad. Kodumaal Riigipea süütas Võidutule, millest siis mootorratturid oma tõrvikuile tuld võttes selle laiali kandsid igasse maakonda. Maakondliku Esinduskogu esimees lõpetas oma kõne kõigile head võidupüha ja jaanipäeva tuju ning õnnelikku suve algust ja peotuju soovides.

Oma palves Kodumaale piiskop Karl Raudsepp nimetas meie vanemat põlve „Võidupüha põlveks". Jaanipäeva pühitsemine oli Põhjamail igivanaks kombeks, millele eesti rahval hiljem lisandus võidupüha. See on meie aja, meie generatsiooni püha, mis ei tohi meie meelest ununeda. Tänage Issandat, kes on andnud meile midagi nii kaunist, nagu seda on võidupüha.

Ei tähenda, et praegune olukord peaks kestma igavesti, tuleb kord aeg, kus taas võime nautida oma kodumaal vabaduse vilja. On ka praegu kodumaal neid, nagu neid oli varemgi, kes tahavad edasi kanda Jumala tahtmist, kes võitlesid ja langesid vaba vaimu eest. Võitlesid ja langesid selleks, et meie ei unustaks oma võidupüha.

„Püha Helde Isa Taevas, kes Sa juhid kõikide rahvaste rada, Sinu kätte usuldame oma väikese kodumaa. Anna neile seda vaimu, mida ei saa maha suruda. Saada neile seda õnnistust, mis oli meil enne. Õnnista kannatavat rahvast, sest Sinu armust suudame oma koormat kanda."

Järgnes aktuse kõne aupeakonsul Ilmar Heinsoo poolt.

Oma kõne alul I.H. tervitas kõiki, kes Maakondliku Esinduskogu kutsel on kogunenud Toronto Eesti Maja, et tähistada meie rahvuslikku tähtpäeva, Võidupüha, ja elustada meie igivana traditsiooni — jaanipäeva pidustusi.

Võidupüha muutus riiklikuks pühaks seadusandluse korras 1934.a., aga piiratud ulatuses tähistati seda juba 23. juunil, 1919.a. Võnnu lahingu võidu puhul, millega kindlustati meie lõunapiir pealetungiva Landeswehri vastu.

Laiemas tõlgenduses kujunes Võidupüha tänupühaks meie vapratele sõjameestele, kelle ennastsalgava panuse ja vereohvritega lunastati meie rahvale tema kauaaegne unistus: iseseisvus ja peremehe-õigused omal maal.

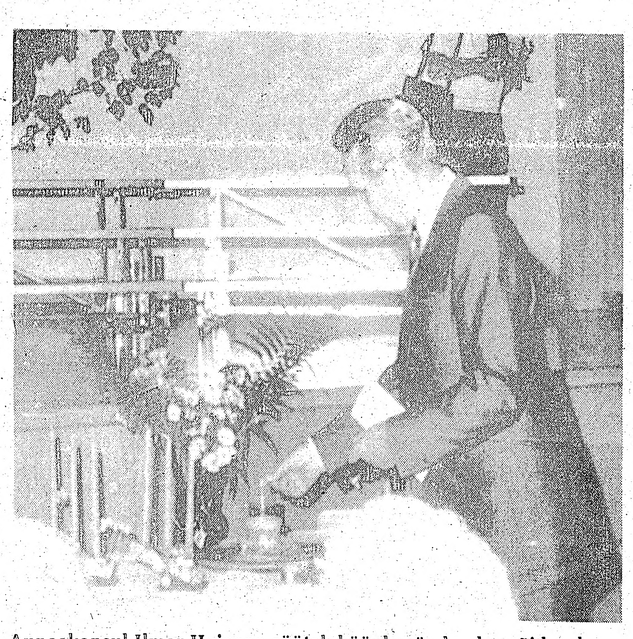

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo süütab küünla sümboolse võidutulena. Foto — O. Haamer

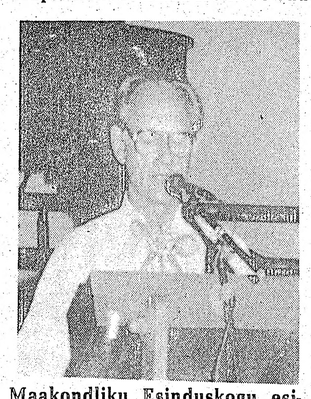

Maakondliku Esinduskogu esimees Johannes Vihma kõnelemas Võidupüha tähistamisel. Foto — O. Haamer

Kuidas tähistati seda päeva meie vabal kodumaal?

23. juuni varahommikul süütas Vabariigi president Kadrioru lossi ees tõrvikust tule, mille laialiviimine kõikidesse maakonna linnadesse oli usaldatud Kaitseliidu Tallinna Maleva Kergedivisiooni Mootorratturite Eskadronile. Ettenähtud maakonna linnas anti presidendi poolt süüdatud tõrvik edasi kohalikule Kaitseliidu esindusele, kes selle eest hoolitses, et sama päeva õhtul leegitsesid presidendi tõrvikust süüdatud võidutuled üle kogu maa.

1940.a. juunikuus olid kõik ettevalmistused lõpetatud läheneva Võidupüha pidustusteks, kuid kaks päeva enne seda marssisid sisse punaväed ning hüljates kõik rahulepingud ja tõotused röövisid meilt vabaduse.

Kui meie täna siin, vabade eestlaste kõige suuremas keskuses Torontos, süütame sümboolsed võidutule küünlad meenutamaks eesti rahva võite ja võitlusi, siis on see kantud

(Järg. lk. 3)

Võidupüha tähistamise aktuse teadustaja Siegfried Preem. Foto — O. Haamer

Kuldteenetemärk endisele USA suursaadikule Kanadas

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas otsustas möödunud aastal vääristada balti rahvaste sõpra, tolleaegset USA suursaadikut Kanadas, Paul Robinson jr, Kanada eestlaste kuldteenetemärgiga. Kavas oli märk üle anda 4. juuli 1985 saatkonna vastuvõtul, mis ei osutunud aga võimalikuks saadiku tiheda päevakava tõttu. Teenetemärgi koos kaaskirjaga saatis nüüd aupeakonsul Ilmar Heinsoo postiteel. Vastuses Paul Robinson jr. ütleb muuhulgas: „Mina olen üks ameeriklane koos presidendiga, kes ei oleega taha unustada, et Eesti, Läti ja Leedu on vabad maad, mis okupeeritud võõra türannia poolt sõjaliste jõudude toetusel."

Eestlane Tshernobõli ohver?

Vene ajalehed tõid 16. juunil teate viie tuletõrjuja kangelasteost, kes kustutasid Tshernobõli aatomielektrijaama ja said saatusliku annuse radioaktiivset kiirgust. „Komsomolskaja Pravda" nimetab eriliselt 23-aastast Viktor Kibernokki, kes oli tuletõrjujate juht. Kibernokk, kes nime järgi otsustades võib olla eestlane, suri 15 päeva hiljem, 1. juunil.

NÄDALAKROONIKA

TORONTO — Ontario parlament võttis vastu seaduse, millega keelustatakse arstidel võtmast patsientidelt kõrgemat tasu kui seda näeb ette valitsuse poolt antud eeskiri. Arstid jätkavad streiki selle seaduse vastu võitlemiseks. Nad ei rahune enne kui Ontario ülemkohus on andnud oma otsuse, kas vastuvõetud seadus on põhiseaduse ja inimõiguste deklaratsiooni kohane või mitte. Arstide streik võib kesta veel pikemat aega, kui valitsus sellele lõppu ei tee.

MOSKVA — Vallandati ametist õpetajaid ja kooli administraatoreid palgalehtede võltsimise ja mitteolemasolevate õpilaste näitamise pärast kooli nimestikus. Hulk õppeasutusi suleti korruptsiooni pärast. Korruptsioon oli levinud peamiselt täiskasvanute õhtukoolide administratsiooni ja õpetajate seas. Ajaleht „Sovetskaja Russia" teate kohaselt ootab rasket karistust 111 koolidirektorit ja 488 õpetajat või administraatorit. Kohtadelt on vallandatud üle tuhande õpetaja. 669 täiskasvanute õhtukooli on suletud.

TORONTO — Käesoleva aasta rahvusvahelisest karavanist võtavad osa 45 paviljoni. Eriti värvirikkad on idamaiste rahvusgruppide poolt korraldatud paviljonid. Eestlaste paviljoni sel aastal ei ole.

Musta Lindi Päev kujuneb suureks rahvusvaheliseks protestaktsiooniks

Torontos selle aasta algul Eestlaste Kesknõukogu Kanadas algatusel alustatud Musta Lindi Päeva aktsioon on leidnud laia kõlapinna ja laienenud rahvusvaheliseks ja ülemaailmaseks. Eesmärgiks on Molotov-Ribbentrop pakti aastapäeval 23. augustil musta lindiga meenutada üle maailma sadade miljonite eurooplaste kommunistliku diktatuuri ikke alla sattumist. Aktsiooni juhtmõtteks on „Rahu koos vabadusega".

Kutsutakse üles kõiki ikestatud rahvaste liikmed 23. augustil kandma musta linti, kinnitama oma autodele või panema välja majades. Musta lindi kandmisega protesteeritakse Stalini-Hitleri kokkuleppege Ida- ja Kesk-Euroopa rahvaid ikestatud kommunistlike režiimide vastu ja nõutakse neile vabadust.

ÜHEKSA IKESTATUD RAHVAST

Musta Lindi Päeva aktsiooniga on Kanadas ühinenud üheksa ikestatud rahvast ja kanadalastest võtab aktsioonist osa ja toetab aktsiooni läbiviimist tugev National Citizens Coalition'i organisatsioon. Rahvusvaheliselt viidakse aktsioon läbi Ühendriikides (Washington, New York, Chicagos, Los Angeles), Rootsis (Stockholmis) Prantsusmaal (Pariisis) ja mujal. Üldse on korraldajad võtnud kontakti umbes 15 maaga. Aktsiooni koordineerijaks ülemaailmses ulatuses on rakendatud noor ukrainlane Andrew Barros, kes töötab täisajaga. Eestlaste osas on ülemaailmseks koordineerijaks Ivar Nippak ja ülekanadaliseks organiseerijaks EKN liikme kandidaat Jüri Ruus. Rahvusvahelise Musta Lindi Päeva komiteesse kuuluvad eestlaste poolt EKN liige Markus Hess (esimees), Ülemaailmse Läti Liidu abiesimees, dr. L. Lukss (abiesimees), National Citizens Coalition'i abiesimees David Somerville (abiesimees), Ülemaailmse Poola Nõukogu esindajad M. Celinski ja S. Sadowski, Tsehhide Maailmaunioon esindaja J. Hasek, Slovak'i Maailmakongressi esindaja õp. Dusan Toth, Ungari Vabadusvõitlejate Maailmaliidu esindaja G. Takach ja Vabade Ukrainlaste Maailmakongressi esindajad J. Serhiczuk ja M. Dyzcok. Rahvusvaheline komitee käib Toronto Eesti Majas koos igal nädalal aktsiooni ettevalmistamiseks ja edukaks läbiviimiseks.

Selgitustöid alustati pressikonverentsiga Ottawas. Anti välja nägus 4-osaline voldik „International Black Ribbon Day" ja teostati toetuste korjandus, mis on praegu käigus. Toetusi aktsiooni kulude katteks on juba laekunud. Komitee tänab kõiki senised toetajaid ja loodab, et edaspidi veel paljud saadavad toetusi. Komiteel on mitmed propagandalisi kavatsusi ja nendega on ühenduses kulusid. Televisioonireklaam on praegu valmistamisel.

ULATUSLIK KAVA

Rahvusvahelise Komitee kava on ulatuslik. Vaba maailma kõigis suuremates keskustes tahetakse korraldada rongkäigud ja deomonstratsioonid. New Yorgis korraldatakse demontstratsioon ÜRO majade ees senaator Al D'Amato juhtimisel. Ka Washingtonis, D.C., korraldatakse demostratsioon - organisatsioon Operation Jericho poolt — silmapaistvate poliitikute osavõtuga. Pariisis korraldab aktsiooni välja pääsenud dissident V. Bukovsky. Vancouveris EXPO 86-l korraldab demonstratsiooni EKN-i abiesimees E. Lepnurm. Los Angeleses võttis aktsiooni läbiviimise endale Balti Vabadusliidu juhtiv jõud Viivi Piirisild.

Musta Lindi Päeva korraldajad panevad eriti rõhku aktsiooni edukale läbiviimisele Kanadas. Algatajate grupid või algatavad isikud on leitud pea kõikides suuremates linnades. Peale Toronto on aktsiooni suurejoonelisem läbiviimine nähtud ette Hamiltonis, kus korraldajaks on sealne Ida-Euroopa Rahvaste Ühing ja aktsiooni koordineerijaks ukrainlane Kuprak. Aktsioonid toimuvad ka Ottawas, Montrealis ja mujal.

Rahvusvaheline Komitee palub kõigi ikestatud rahvaste liikmete kaasabi ja toetust ühise aktsiooni läbiviimiseks.

Ikestatud rahvaste koostööl kujuneb Musta Lindi Päev 23. augustil suuremaks ühiseks protestiaktsiooniks Ida- ja Kesk-Euroopa diktatuuride vastu ja ühiseks vabadusnõudluseks neile rahvastele. Aidake kõik selleks kaasa!

Informatsiooniks pöörduda aadressil: International Black Ribbon Day, 958 Broadview Ave., Suite 308, Toronto, Ont. Canada M4K 2R6. Tel: (416)-465-2219.

RAHVUSVAHELINE MUSTA LINDI PÄEVA KOMITEE

„Balti Holocausti" meenutamine St. Catharines'is

ST. CATHARINES — Reedel, 13. juunil kohalik ajaleht „The Standard" tõi ära linnapea L. McCaffery avaliku deklaratsiooni musta raami sees, et 14. juuni on St. Catharines'is „Baltic Holocaust Day", ühtlasi selgitades hävitustööd sovjettide poolt Eestis, Lätis ja Leedus 45 a. tagasi ja mis kestab edasi, kuid teiste meetoditega. Kutsus kanadalasi ühinema baltlastega nende mälestuspäeval. Samal päeval ajaleht avaldas ka leedulase Steve Setkuse artikli pealkirja all: „Baltic Holocaust", selgitades eestlaste, lätlaste ja leedulaste saatust.

Jumalateenistus algas Balti rahvuslippude sissekandmisega. Esimesena sisenes leegioni vormis St. Catharines'i Eesti Seltsi esimees Herman Mölder sini-must-valge rahvuslipuga, kõrval auvalves kaks rahvarõivais eestlannat, siis läti juht lipuga kahe leegionäri auvalves ja lõpuks leedu juht kahe rahvarõivas leedulannaga. Läti õp. Janis Praulins ütles sissejuhatavad päevakohased sõnad. Eestlaste poolt Hamiltoni koguduse õpetaja, Tõnis Nõmmik, luges ingliskeelse sisuka palvuse, Selle peale võttis sõna leedu õp. Alexandras Paulions, leedu solist laulis ja läti naiskoor esitas kaks laulu. Järgnes leedu õpetajalt katoliku armulauateenistus ja liturgia. Palvuse järele viidi auvalve saatel Balti lipud kirikusaalist välja. Sellega lõppeski pidulik mälestusjumalateenistus.

MEELEAVALDUS

Siirduti linnavalitsuse hoone ette meeleavalduseks. Mastis lehvisid Eesti, Läti ja Leedu rahvuslipud. See oli ainulaadne juhus siin St. Catharines'is näha oma sini-must-valget lippu lehvimas. Meeleliigutusest olid pisarad silmis ja südames tänutunne, et seda momenti lubati üle elada siin vabal maal kaugel kommunistide poolt okupeeritud kodumaast — Eestist!

Loosungid jagas välja eestlastele Henn Hänilane, kes on St. Catharines'i Eesti Seltsi juhatuses välisasjade esindaja. Henn Hänilane kuulub Niagara Balti Komiteesse, olles ka selle mälestuspäeva organiseerimisel eestlaste esindajaks. Oli suure innuga asja juures ja tegi oma töö hästi!

Linnavalitsuse hoone ette oli kogunenud arvukalt baltlasi ja isegi kanadalasi. Kahjuks eestlasi oli kohal suhteliselt vähem kui loota võis! Loosungitel oli lugeda: „FREEDOM FOR ESTONIA", „FREEDOM FOR ARRESTED STUDENTS IN TALLINN", „FREEDOM FOR LATVIA", „FREEDOM FOR LITHUANIA", „FREEDOM IN RUSSIA IS A SIN". Ühel plakatil oli isegi maalitud sirp ja vasar ühes haakristiga! Osa eestlasi kandsid eesti vangide ja dissidentide plakateid. Baltlaste poolt jagati välja kana-

(Järg. lk. 3)

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951
„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Arst ja patsient

Meie vanemad inimesed mäletavad väga hästi seda lugupeetavat härrat, kes tuli meie haige juurde. Kaasas väike must kastike arstiriistadega. Asetas kuuldetoru haige rinnakorvile, vaatas haige üle ja konstateeris haiguse iseloomu. See lugupeetud härra oli meie arst, kes kirjutas vajalikud arstimid ja tuli siis haiget uuesti vaatama. See lugupeetav härra oli meie arst ja tema ning patsiendi vahel valitses täielik usaldus, mis nii vajalik.

Ontario arstide streik ja valitsuse reaktsioon sellele ei ole suurendanud seda usaldust patsiendi ja arsti vahel. Hädaolukordade sulgemine haiglate juures ja arstide ähvardus järgneda ka haiglate sulgemisega on patsiendi eemaldanud sellest lugupeetavast härrast musta kastikesega haige voodi juures ja vahe on muutunud suureks. Kahjuks väga suureks. Ja ometi oleme ainult inimesed: patsiendid ja arstid. Kõige tõsisemate, sageli elu ja surma küsimuste juures.

Arstiteadus on aastatega palju arenenud. Arstid on võimelised haigele pakkuma tervenemiseks palju rohkem, kui aastakümneid tagasi. Kuid nii on kasvanud ka arstide endatunnetus ja majanduslikud nõudmised Nn. O.H.I.P. mis patsientide juurdemaksudega kindlustab haigetele nende arstiravi, ei rahulda Ontario praktiseerivaid arste oma tasunormidega ja arstid nõuavad rohkem. Õige mitmed neist lisamaksustavad patsiente, et oma tulusid suurendada. Keskvalitsus Ottawas lisab O.H.I.P -le oma panuse, mis on Ontarios 50 miljonit dollarit aastas. Kuid tingimusel, et O.H.I.P. jõustab oma normid võrdselt kõikide patsientide kohta.

Kuna Ontario valitsus ei ole teostanud seda, siis on ta kaotanud kahe aasta jooksul juba 100 miljonit dollarit. Lõpuks Ontario liberaalide valitsus esitas oma seadluse 94 ja viis selle nüüd ka Ontario parlamendis neil päevil NDP abiga läbi. See seadlus keelustab arstidele lisamaksustamise ja suunab arstide visiidiarved vaid O.H.I.P -i kaudu. Kõrvalekaldumisi seadlusest saadavad sanktsioonid.

Töötüli arstide ja valitsuse vahel on juba kahjustanud patsiente. Viimased on vähem huvitatud arstide tasudest (kuigi ka need on sageli olulised), arstiabi kättesaadavusest. Hädaabi osakondade sulgemised haiglate juures ohustavad patsientide tervist või isegi elu. Ontario tervise distsipliini seadus 27. 23 ütleb selge sõnaga: Arst peab jätkama oma professionaalset tegevust patsiendile seni, kuni teda enam ei vajata või seni kuni patsiendil avaneb võimalus teist arsti endale saada. Kuna arstid distsiplineerivad end endaalgatuse korras, siis erikolleegium an. College of Physicians and Surgeons teostab eelnenud põhimõtete teostamist. See erikolleegium koosneb peamiselt arstidest. See organ oli ülimalt tagasihoidlik oma ülesannete täitmisel arstide streigi aegu.

Kolleegium oli loodud individuaalsete vahekordade lahendamiseks patsientide ja arstide vahel ja kolleegiumil puuduvad kogemued arstide ulatusliku streigi lahendamiseks. Seda arvestades pole võimata, et Ontario valitsus on sunnitud kolleegiumi võimu täitmise oma ülesandeks tegema. Sellega seoses peab siis valitsus kogu tervishoiu-süsteemi põhjaliku vaatluse alla võtma. Sest mida rohkem tekib Ontariosse arste, seda rohkem ilmneb ka patsientide ja arstide vahelisi probleeme siin.

Sest tuleb veelkord meenutada, et patsient ja arst on mõlemad ainult inimesed, kumbki oma võimete ja treeningu piires. Arstide tasud on ainult sekundaarne küsimus ühiskonna seisukohalt ja valitsus peab siin leidma kompromisse, mis rahuldab arste ja täidab arstide funktsioone abivajas ühiskonnas mis ütleb üks arst siis kui temal on juhtunud tuleõnnetus ja tuletõrje keeldub ükskõik millisel põhjusel tema tulekahju kustutama?

V.

Mida taotletakse ÜRO aktsiooniga?

Kuna praegu käigusoleva ÜRO-sse (UN-i) Balti riikidele Eestile, Lätile ja Leedule vaatleja staatuse ja rahvaste enesemääramise õiguse rakendamise nõudmise aktsiooni eesmärk ja sellekohase üleskutse tekst ei ole üksikasjades laiemalt tuttav ja selle kohta soovitakse selgitust, avaldab Eestlaste Rahvuslik ÜRO Aktsioonikomitee allpool ÜRO-le adresseeritava üleskutse teksti eestikeelse tõlke.

EESTI, LÄTI JA LEEDU ÜHENDATUD AKTSIOONIKOMITEE ÜLESKUTSE

Ühinenud Rahvaste Organisatsioonide täiskogule ja ÜRO liikmesriikidele

KUNA suveräänsed ja endised iseseisvad riigid Eesti, Läti ja Leedu on Nõukogude Liidu poolt 1940. a. illegaalselt okupeeritud ja vägivaldselt alistatud, ja sealsed rahvad on takistatud väljendamast oma vabat tahet nende poliitilise staatuse kohta; ja

KUNA Nõukogude Liidu poliitika eesmärgiks on likvideerida kõik rahvuslikud erinevused, et luua monoliitset Nõukogude rahvastikku; ja

KUNA Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäridele ja mitmesugustele komisjonidele esitatud arvukad petitsioonid ja üleskutsed vabalt valitud valitsuste ja individuaalsete inimõiguste taastamiseks on jäänud tagajärjetuks; ja

KUNA põhilised inimõigused on kindlustatud kõikidele rahvastele ja riikidele vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjale: peatükk IX, artikkel 56, mis aga ei ole rakendamist leidnud Eesti, Läti ja Leedu rahvaste suhtes; ja

KUNA mitmetele rahvastele, kes taotlevad rahvuslikku iseseisvust, on antud Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis selle kõigis astmeis ja sellega ühendatud organeis vaatleja staatus; ja

KUNA Balti riigid Eesti, Läti ja Leedu olid Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni eelkäija Rahvasteliidu täisõiguslikud liikmed;

SEEPÄRAST allakirjutanud tungivalt nõuavad, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni täiskogu ja tema liikmesriigid viivitamatult algatavad taotlust, et kindlustada vaatleja staatust Eesti, Läti ja Leedu suveräänsete riikide esindajaile ja tõstavad kõigil sobivail võimalusil ja Ühinenud Rahvaste foorumeil üles Nõukogude Liidu jätkuva okupatsiooni Balti riikides, ja astuvad samme nende riikide võõrandamatute õiguste, nende kultuuride ja rahvusliku iseseisvuse taastamiseks nende territooriumidel ilma väljaspoolse vahelesegamiseta vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhimõtteile.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-3054
Kodus 423-5716
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

Noori saadetakse Eestist Tshernobõli

STOKHOLM (EPL) — Eestist saabunud teadete järgi viiakse praegu Eestist noori „abistamistöödele" Tshernobõli aatomiõnnetuse piirkonda. Eestis ollakse mures nende noorte tervise pärast, sest ohud sattuda radioaktiivsesse kiirgusse on ilmsed.

Viimastel teadetel püüavad venelased katta õnnetuse ala kummimassiga. Samal ajal otsitakse läänest abi robotmasinate saamiseks eriti ohtlike tööde jaoks. Rootsi ajakiri „Ny Teknik" järgi on venelastele New Yorgis soovitatud pöörduda Rootsis Skellefteås asuva ettevõtte Rivteknik AB poole, milline on välja arendanud erirobotid, mis võivad mehitamata sõita avariitsentrumi ja seal opereerida teras-ja betoonkonstruktsioonide purustamiseks.

Mehitamata robotite juhtimine toimub väljaspool tinapuurist, kus tehnik ise on kaitstud efektiivselt kiirguse ees.

Ameeriklaste vahendusele on rootsi firma vastanud, et huvi on olemas koostööks.

Senised nõukogude televisiooni-reportaazhid, on näidanud katastroofialal töötavaid meeskondi ainult hingamismaskides, ilma spetsiaalse kaitseriietuseta, millest jääb mulje, et nad tegutsevad kaugel kiirgusetsoonist.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Küüditamise artiklid Hamiltoni ajalehes

Hamiltoni suur-ajalehe „Spectatori" suhtumine Baltimaade okupatsiooni N. Liidu poolt on minevikus olnud üsna passiivne, kuna selle lehe toimetaja sellesisuliste artiklite avaldamises tihti on asunud tõrkuval, või koguni keelduval seisukohal. Sellepärast tundus üllatuslikuna leida lehe 14. juuni väljaandes kolm kirjutist, mis räägivad küüditamisest Baltikumis.

Autoriteks on lätlased. 1) Kaheveeruline artikkel: „Baltic massacre can never be forgotten" — Arthur Zemitis. 2) Kolmeveeruline lugejakiri: „Tools of Baltic genocide are still alive" — Kate Lapins. 3) Kaheveeruline foto dr. Ingrida Srautmanisest koos küüditamisesisulise seletusega.

Põhjusi, miks „Spectatori" toimetus Balti küsimuste vastu siiamaani vähe huvi on üles näidanud, võib olla mitmeid: esiteks-toimetaja poliitiline meelsus; teiseks — soov hoida lehte erepooletul joonel; kolmandaks — hoiduda arvustavatest artiklitest, et mitte pahandada teist suurriiki ja samuti ka mitte häirida Nõukogude Liidu süsteemi pooldavat lugejaskonda; neljandaks — balti rahvusgruppide arvuline vähesus, mille probleemid ei vääri lehe ruumi, jne.

Kas selline meelemuutus on jätkuv või ajutine, seda peab näitama tulevik. Igatahes soodus suhtumine meie probleemidesse oleks suure tähtsusega, sest laiema avalikkuse informeerimiseks on just ajaleht üheks tõhusamaks vahendiks.

A.W.

Kasulik teada

Keha vajab magneesiumi

Viimasel ajal on teadlased avastanud, et inimese keha kasutab kahte mineraali, magneesiumi ja kaltsiumi oma kehalises töös. Kaltsium aitab tõmmata lihaseid kokku ja magneesium lõdvendab neid. Kui magneesium kaob kehast, asendab seda tihti kaltsium, ja tulemus on kehaline pinge, kõrge vererõhk ja lõpuks südamehaigus.

Soomes on leitud, et südamehaigused on sagedamad Ida-Soomes, kus muld sisaldab vähem magneesiumi kui Lääne-Soomes.

Teised uurijad on leidnud, et kõhuvähk ja südamehaigus sõltuvad joogiveest. Aladel, kus „pehme", mineraalivaene vesi, on need haigused sagedamad kui „kõva", mineraalirikka vee aladel.

Seadeldised, mis „pehmendavad" joogivett, eemaldavad mineraale, kaasa arvatud magneesiumi.

Soomes on südamerabanduste arv üsna kõrge ja valitsus alustas sellepärast neli aastat tagasi uurimusega, milles kogu maa jaotati eri aladeks. Ühes kohas anti patsientidele tavalist soola, ilma lisanditeta. Teises kohas segati soolale magneesiumkloriidi (magnesium chloride) ja kaaliumkloriidi (potassium chloride), et näha, kas need kaks mineraali aitavad vähendada südamerabanduste arvu.

Esialgsed tähelepanekud on olnud üllatavad: need võrdlemisi väikesed mineraalide lisandid aitasid alandada keskmist vererõhku ja vähendasid südamerabandusi enam kui ühe neljandiku võrra.

Soomlased kavatsevad nüüd lisada neid kahte mineraali soola sisse üle kogu maa.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud
Kinnisvara laenud 9,50%
Isiklikud laenud alates 11.00%
Informatsiooniks helistage 465-4659
Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

Kingad pigistavad Kremlit

Gorbatshov „müts peos" satelliitide juures. — Tshernobõli kallis hind sisemaal ja väljaspool.

Maikuu viimastel päevadel saadud informatsiooni kohaselt on võimalik, et Schultz ja Shevardnadze UN-is septembris kohtuvad, et arutada „tippude" kohtamise väljavaateid. Kui tulemus osutub positiivseks, lendab USA välisminister üksikküsimuste arutamiseks Moskvasse, millele siis võiks järgneda abielupaar Gorbatshovi ja ihukaitsjate lend kunagi detsembris Washingtoni.

Selle teatega seoses nihkus Kreml nii USA kui Lääne-Euroopa ajakirjanduses jällekordselt esilehekülgedele. See, mida kirjutatakse, ei ole aga Moskvale kuigi mokka mööda, näidates kingade tugevat pigistamist Kremlis. Mäletavasti kihutas Gorbatshov Ida-Saksamaa parteikongressi ajal 6 päevaks Ida-Berliini, mis oli esimeseks Kremli ülemvõimumehe selliseks „külaskäiguks" 15 aasta jooksul. Ida-Saksamaa on Kremlile majanduslikult ja töödistsipliinilt ülimalt tähtis, nii et Gorbatshov tõlgendas avalikult nimelühendit D.D.R. — „Davai, Davai, Rabotai!" — kiirus, kiirus, töö!

NÜÜD — DAVAI . . . BUDAPESTI!

Oma kõnes Ida-Berliinis rõhutas Gorbatshov peamiselt seda, et sotsialismi tulevik ja saatus sõltub sellest, kui kiiresti ja täielikus üksmeeles „meie" suudame jõuda uute tehniliste vajadusteni. Lääne ajakirjandus luges sellest välja vihje, et satelliitide — eriti Ida-Saksamaa ja Ungari — senisele suhteliselt vabamale majanduskorraldusele tuleb peatselt tasalülitav lõpp. Ning „emake Venemaa" ootab jälle kord orjastatute päästvat abi.

Nüüd on saanud teatavaks, et Gorbatshov sõidab juunis Varssavi-pakti 6 satelliidi nõupidamisele Budapesti, korraldades seal juba enne üldnõupidamist 2-päevase konverentsi end. „peaministri" Janos Kadariga. Kahtlemata tulevad seal päevakorral samad majandus- ja tehnikaküsimused. Aga ka rida reisi Venele olulisi küsimusi. Ungari nooremate generatsioonidele oli Tshernobõl niivõrd shokeeriv, et meelepaha keegi enam ei varjanud. „Ei mingit informatsiooni, hoiatust, selgitust ega vabandamist!" Poolas reageerisid tuhanded inimesed meeleavaldustel satiirilise märkusega „Sõpruse pilved Ukrainast!" ja katoliku kiriku võimutugevus ei näita nõrgenemist. Prahas müüakse avalikul turul kõigile soovijaile rahuldavais kogustes Dior-parfüüme, prantsuse juustu ja veinisid, Johnnie Walkeri originaalset shoti viskit ja muid Lääne-Euroopa kaupasid. Neid on saada külluses ka Ungaris ja paljud budapestlased on valmis teenima nende ostmiseks lisa mitmel kohal töötades. Peavalu valmistab Rumeenia, olles läinud Lääne-Euroopaga ja diplomaatiliselt tunnustatud Iisraeliga kaubeldes veelgi kaugemale. Sellega liitub küsimus, kes saab senise vana ja haige diktaatori järglaseks. Sama Moskvale terav küsimus seostub väikese Bulgaariaga, lisaks sealse valitsuse natsionalismile, mis tahab sundida kohalikke türklasi „bulgaaristama" nimesid. Siin peitub hädaoht mitte ainult N. Liidu suhetes Türgiga, vaid ka teiste Lähis- ja Kesk-Ida riikidega. Ja võimalikud rahutused Vene omas suurearvulises moslemite peres. USA ja Lääne-Euroopa ajakirjandus on avaldanud märkuse, et Gorbatshov võib ainult unistada päevadest, millal satelliitide juhid rändasid üksteise järel kõrge ülemuse jutule Musta mere kuurordis, müts peos.

SAJAJALGNE POLÜÜP TSHERNOBÕL

Vahepeal kogunenud ja lääne asjatundjate andmetel tõusevad Tshernobõli plahvatuse tagajärjel tekkinud arsti- ja muud sellelaadsed kulud 4,3 - 4,5 miljardile dollarile, kõnelemata jätkuvа ohu kõrvaldamise kuludest plahvatuspaiga ümber 35-40 miili raadiuses, üle 90.000 inimese evakueerimisest teistesse paikadesse ja nende eest seal hoolitsemisest. Ennetähtaegselt vabastatakse koolitööst ca 250.000 kooliõpilast Kiievis ja viiakse mujale. Arstide hinnangul on üle 200.000 inimese ainult Ukrainas ja lähemates piirkondades eluaegses vähktõve ohus ja vajavad pidevat arstlikku kontrolli. Kas ja kuidas õnnestub seda teostada, selle kohta ei ole seni avaldusi tehtud. Küll selgus aga ootamatu uudisena alles nädalapäevad tagasi, et Kreml on teinud majandusliku häda võimalikuks leevendamiseks uue täispöörde, hakates nüüd korraldama, või võimaldades korraldada, seni põlualuseid rock-kontserte. Loodetav, ja plahvatusohvrite aitamiseks mõeldud, sissetulek nendest loodetakse tõusvat 16 miljonile dollarile.

Kui satelliitide vaheline kaubavahetus ulatus üle 200 biljoni dollari aastas ja Lääne-Euroopasse saadetavatest aed- ja puuviljadest ning muust laekus omakorda miljoneid dollareid, siis võimaldasid need sissetulekud mitte ainult tasuda läänest tehtud hiigellaenude protsente, vaid saada ka toormaterjali tööstustele, õli, puuvilju jne. Ukrainast ja Nõuk. Liidu lõunaosadest. Tshernobõli plahvatus lõpetas seni selgumata ajaks suurema osa nendest laekumistest, jättis aga laenude protsendid ja läänest tehtavate ostude suured kulud.

POLIITILISED JÄRELMÕJUD

Et Gorbatshovi katsed veeretada juhtunu varjamises vastutus mõnele üksikule kohapealsele ametnikule või töölisele on järjekordne vale, seda tõendavad nüüd saabunud teated postiliikluse mitmeks päevaks katkestamisest Eestis. Kui see sündis radioaktiivsuse varjamiseks seal, siis kahtlemata ka mujal N. Liidu piirides, s.o. oma kodanike hulgas. Tõele ei vasta ka Kremli väsimatud kinnitused, nagu oleks nüüd kõik jälle korras. Professor Hofmani (Berkeley, Kal.) arvates on Skandinaavias, aladel sealt kuni Ukrainani, ja Ida-Euroopas oma eluea kestel kuni 32.000 inimest vähktõve ohus.

Juhtunu poliitiliste tagajärgede osas on plahvatunud seni kümnete tuhandete aatomivastaste meeleavaldused Lääne-Saksamaal ja mujal. Nälgiva Poola suuresuine praalimine, et nad võivad saata N. Yorgi paadialustele magamistekke, kui USA kõneleb piimapulbri saatmise vajadusest Poolasse, kahvatas otsemaid kavas oleva Poola esimese aatomijõujaama ehitustööde lõpetamisega. Hollandis ja Austrias tormati juhtumit koheselt kasutama valimispropagandas. Millised on sellises ülesköetud olukorras isikuvalimiste tulemused, selgub hiljem.

Need kõik on alles esimesed „sajajalgse Tshernobõli aatompolüübi" liigutused. Fakt, et radioaktiivsed mürgipilved ulatusid ka Jaapanisse, USA ja Kanada mõnedesse piirkondadesse, ei soojenda nendes riikides inimeste südameid külla oodatava Gorbatshovi vastu ega kasvata usaldust mehe ja ta valitsuse sõnadesse ega lepinguisse, kes jällekordselt ja mitmetahuliselt murdis ja käänab edasi rahvastevahelise usalduse ja koostöö kõiki reegleid.

JsUu

„MEIE ELU"
laupäeviti suletud
juuni, juuli ja augusti kuudel.

Kanada kuldrist praost Andres Taul'ile

Praost Andres Taul'ile, kellel juuli lõpus täitub 25 a. ordineerimisest, anti Ida-Kanada piiskopkonna kuldrist. Üleandmine toimus möödunud nädalal London, Ontarios peetud praostkonna Sinodi lõpubanketil.

Sinod peeti 18–22. juunini Weston ülikoolis ja sellest võtsid osa peapiiskop Donald Sjöberg ja Ida-Kanada piiskop William D. Huras. Eesti pastoritest olid Sinodil praost A. Taul, õpetajad U. Petersoo, A. Roost, T. Nõmmik, H. Laaneots, P. Vanker ja H. Saabas. Saadikutena võtsid osa P. Möldre, E. Eerme, H. Lindre, Edith Ederma jt.

◍

Praost Andres Taul sõitis nädala algul kümneks päevaks Inglismaale, kus tema alma mater tähistab 100. aastapäeva.

PRAOST ANDRES TAUL

Põlevad küünlad kantakse laiali Võidupüha tähistamisel. Foto — O. Haamer

Eesti Maja . . .

(Algus esiküljel)

samuti sellest usust ja lootusest, millest kõneles E.V. president sel saatuslikul aastal 1940.

Sellel usul ja lootusel põhineb meie rahva enese ja kultuuripärandi säilitamise võitlus kodumaal ja siin vabas maailmas.

Kui meie siin täna oleme koos märkimas ühte oma rahvuslikku traditsiooni, — kõnelgu see siis meile ennekõike, et 23. juuni võidutuled, mis kord süttisid kõdumaa küngastel ja nõlvakutel kohustavad meid jätkama võitlust oma maa ja rahva vabaduse eest.

Kinnitagu meie pidulik kogunemine siin meie usku eesti rahva uude ülestõusu!

Aktusekõnele järgnes kontsertkava.

Eesti Rahvusteatri armastatud näitejuht ja näitleja Lydia Vohu-Viksten deklameeris väga tunderikkalt Henrik Visnapuu „Vabaduse tuled".

Sopran Silvia Preem esines laitmatult kahe lauluga: Leo Virkhausi „Kodumajake" ja Erkki Melartini „Tagasitulek" ning bass Esko Luksepp esitas Villem Kapp'i „Kui lõpeb suvepäeva viimne vine". Kõiki soololaule saatis magister Charles Kipper ning kõik laulud pälvisid sooja kestva aplausi.

Lõpuks esines Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipperi juhtimisel kolme lauluga: Enn Võrgu „Tervituslaul", Mart Saare „Allik" ja Richard Ritsingi „Mehed", mis leidsid publikult sooja vastuvõtu.

Lõppsõnas Siegfried Preem tänas kõiki esinejaid ning sellele õhtule kaasaaitajaid ja vabandas publiku ees, et Maakondlik Esinduskogu ei olnud küllalt kogenud sellise ürituse ettevalmistamisel, arvestades mõeldavat publikut poole võrra vähemaks. Ta teatas ka, et aktust lõpetava hümni järel antakse õlu vabaks.

Järgnes pool tundi vaheaega, mille kestel koristati suurem osa toole saali keskpõrandalt ning tõenäoselt tehti tühjaks ka enamus õllekaste. Samal ajal seadsid oma pille laval viimasel ajal väga populaarseks saanud „Küla — Kaja" orkester August Tuvikese juhtimisel ja eestvedamisel.

Peale lühikest pillimängu peatati tantsutuurid ning asuti tõsisema töö kallale. Maakondliku Esinduskogu viimase peo ülejääk oli lubatud Toronto Eesti Majale ning lubadused tulevad täita. Johannes Vihma andis TEM esimehele, Osvald Piilile, üle 4000 dollari suuruse tšeki. Nüüd on Maakondlik Esinduskogu toetanud Toronto Eesti Maja juba kolme tšekiga, kokku 11.500 dollari väärtuses.

Järgnevalt kutsuti välja aupeakonsul Ilmar Heinsoo, kellele Maakondliku Esinduskogu nimel Johannes Vihma andis üle väiksema tšeki konsulaadi töö toetamiseks. Ei unustatud ka seda, et Ilmar Heinsool oli just sel päeval sünnipäev. Talle lauldi, mängiti ning anti lilli ja kingitusi.

Lisaks tšekkidele ja sünnipäevale, bass Esko Luksepp laulis veel „Pulma naljalaulu" Charles Kipper'i klaverisaatel ning Toronto Eesti Meeskoor laulis veel „Jaan lä'eb jaanitulele" Charles Kipperi juhtimisel.

Kui see kirjameés ära väsis ja koju sõitis, käis jaanipidu veel täie hooga, seepärast ei oska öelda, millal või kuidas see lõppes.

-m

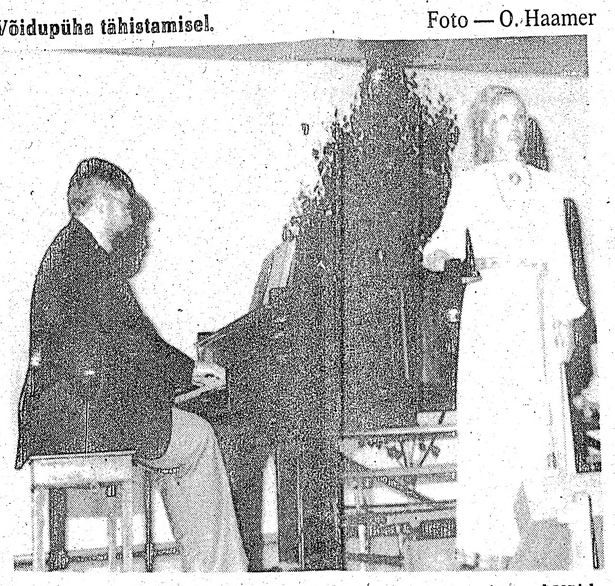

Sopran Silvia Preem esinemas Charles Kipperi klaverisaatel Võidupüha tähistamisel Eesti Majas. Foto — O. Haamer

„Balti Holocausti"

(Algus esiküljel)

dalastele sajad lendlehed pealkirjaga all: „WHAT IS JUNE 14?"

Demonstratsiooni avas Niagara Balti Komitee esimees lätlane Peter Vasarins tervitusega. Teadustajaks oli lätlane dr. Juris Dreifields. Lauldi „O'Canada" ja linnanõunik, John Washuta tutvustas rahvale St. Catharines'i linnapead Joseph McCaffery't, kes oma kõnes tundis kaasa baltlaste saatusele ja palus mitte kaotada lootust kodumaa vabastamist sovjettide rusuva ikke alt. Selle järele astus kõnepulti endine populaarne St. Catharines'i linnapea ja praegune parlamendiliige Joseph Reid, öeldes kokkuvõttes järgmist:

„In the heart and soul of every person lies a spirit of self and freedom. ... in the heart of every nation — there is the passionate yearning for self government, self determination and independence for only then it be free. ...yet, here today — is represented the peoples of three separate, sovereign states — „old as the world" with language and cultural distinctions that history says — „was worthy of much praise" ...the baltic holocaust is well recorded in history and history has a habit of repeating itself, as for instance, Afghanistan. The russification of these once proud and free democratic states goes on today, even if in more subtle ways. ...and as I stand here to bring to you all the greetings of the prime minister and the government of Canada, I urge that government acknowledge the ability of these three ethnic groups, the Estonians, Latvians and Lithuanians to work together on issues of human rights in a very positive and co-operative way! We must not lose faith or hope!"

Aplaus oli tormiline. Tugevad valjuhääldajad olid üles seatud, nii et neid sõnu võisid kuulda ka eemalolijad!

Selle järele kõnelesid Jim Bradley — (keskkonnaminister) Peter Partington — (parlamendiliige) Phil Andrewes — Ben Dolizny — (Canadian-Ukrainian Committee), Fred Pejskar (Tshehhoslovakkia esindaja), Jan Bucko (Poola esindaja).

Lõppsõna ütles teadustaja dr. Juris Dreifields ja palus eestlasi, lätlasi ja leedulasi minna linnapea kabinetti auraamatusse allkirjade andmiseks.

Esmaspäeval, 16. juunil tõi St. Catharines'i ajaleht „The Standard" ära pika artikli sellest sündmusest pealkirja all: „Baltic holocaust's anniversary commemorated by 80 marchers". Meie lugemise järgi oli seal üle 200 marssija! Märkides ära selle demonstratsiooni käiku ja tähtsust. Ühtlasi ka avaldades intervjuu St. Catharines'i Eesti Seltsi laekuri Asta Jostman'iga, kirjeldades tema vanemate ja 14.a. venna küüditamist Siberi orjalaagrisse, samuti Asta Jostman'i pääsemist vabasse maailma. Toodi ära ka Benno Jostman'i intervjuu tema teenimisest seersandina Eesti armees ja kahest põgenemisest, ühest Tšehhoslovakkias, ja kuidas venelased sunnivad baltlasi sõdima Afganistanis. Hoiatas kanadalasi selle kuratliku kommunismi süsteemi eest lootusega, et see hoiatus ei jääks õhku rippuma!

14. juunil kella 10 paiku seistes rahvarõivais St. Catharines'i katoliku katedraali ees enne jumalateenistust, lausus noor kanada abielupaar selle artikli kirjutajale heatahtlikult naeratades:

„To-day is your day! Good luck to you!"

A.J.

NÄDALAKROONIKA

TORONTO — Tunnitasu alammäär tõuseb Ontarios, arvates 1. oktoobrist $4,35 peale, nagu teatas Ontario tööminister.

TORONTO — Koolivalitsus otsustas, et etniliste rahvusgruppide keelt tuleb hakata õpetama Toronto koolides tavaliste õppetundide ajal, kui selleks on avaldatud soovi. Tahetakse hoida ära, et etnilise emakeele õpetamine ei teeks nendest lastest mingit erilist gruppi, mis neid eraldaks Kanada ühiskonnast.

OTTAWA — Opositsiooniparteid ründasid peaminister Brian Mulroney'd ja tema saatjaskonda maksumaksjate raha kergekäelise kulutamise pärast Pariisi konverentsil ja New Yorgis. Nädalane viibimine Pariisis läks maksma $520.024. Peaministri ja tema abikaasa tarvis reserveeritud ühe magamistoa ja ühe pesuruumiga üksus hotellis maksis $3.400 päevas.

New Yorgis peaministri hotelliruum maksis $1.200 päevas. Tema saatja ruumi hinnaks oli $830 päevas.

Pariisis, rahvusvahelisel prantsusekeelt kõnelevate rahvaste konverentsil, välisministeeriumi arvande kohaselt kulutati jootrahadeks $38.708; $25.139 autode rentimiseks; $27.630 mitmesugusteks ametlikeks kulutusteks; $320.837 hotelli ruumid ja toit. Lisaks sellele Privy Council kulutas Pariisi sõidu ettevalmistamisega $71.660. Opositsioonijuht John Turner arvas parlamendis, et need pidid olema osavad mehed, kes suutsid ühe nädalaga Pariisis ära kulutada üle poole miljoni dollari.

TORONTO — Sikh rahvusgrupi juhid Kanadas otsustasid anda valitsusele nõu kuritegevuse vastu võitlemiseks. Valitsus peaks hakkama maalt välja saatma isikuid, kes teostavad kuritegusid või oma käitumisega rikuvad ühiskondlikku korda.

TORONTO — Thompsonite perekond omab ajalehe „Globe and Mail" aktsiate enamiku viimased 4 aastat. Uurimused on näidanud, et ajalehe väärtus selle aja jooksul on paranenud sisult ja leviku poolest. Ajalehe toimetuse töö filosoofiline alus on jäänud selle juures muutumatuks.

TORONTO — Kuulujutu alusel, et illegaalsetel immigrantidel ja Kanada külastajatel on võimalik saada Kanadasse jäämise luba, kui nad suudavad endid registreerida immigratsioonivalitsuse juures laupäeval 21. juunil, kogunes sinna suurel arvul Kanadasse jääda soovijaid. Nende avaldusi vastu võtmas oli hulk immigratsiooni nõunike, kes tasuks nõudsid igalt soovijalt $1.500 kuni $3.000. Kuulujutt oli teadlikult levitatud immigratsiooninõunike poolt, et Kanadasse jääda soovijad end kiiremini registreeriksid. Mingit tähtaega immigratsioonivalitsuse poolt ei ole antud.

Tänuavaldus

1985.a. novembris suikus igaviku teedele eestlaste ühiskonnas hästi tuntud heldekäeline annetaja dr. vet. Evald Sõerd. Tema ja tema abikaasa Eili ühisel tahteavaldusel loodi Eesti Sihtkapital Kanadas juurde nendenimeline permanentne mälestusfond eestluse viljelemise edustamiseks.

Eesti Sihtkapital Kanadas avaldab siirast tänu pr. Eili Sõerdile mälestusfondi esimese sissemaksu sooritamise eest.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

Kallid kaasmaalased, teie abi on hädasti vaja — nüüd!

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhtimisel on Balti Liit ligi viisteist aastat taotlenud Balti aupeakonsulite Kanada diplomaatilisse nimekirja võtmist. Eestlaste Kesknõukogu Kanadas palvel parlamendiliige Benno Friesen esitas hiljuti parlamendi komitee ülekuulamisel küsimuse välisminister Joe Clark'ile Balti konsulite suhtes. Selle tagajärjel on muutunud konsulite küsimus ülimalt aktuaalseks föderaalvalitsuse ja poliitilistes ringkondades. Soodsamat aega ei ole kui nüüd, avaldada meie nõudmisi ja tahtmisi. Eeltöö sellel pinnal on EKN-i poolt tehtud. Aga nüüd on meil vaja kaasmaalaste abi, kes pöörduksid oma ringkonna parlamendiliikme poole, nõudes tema toetust ja soovitust Kanada välisministrile selle küsimuse lahendamiseks.

Järgnevalt mõned kirjanäidised mida võiks kasutada eeskujuna, kui võtate oma parlamendiliikmega kontakti. Parlamendiliikmete nimed koos valimisringkondade nimedega esinevad telefoni-raamatutes lõpposas, sinistel lehekülgedel. Kirjad parlamendiliikmetele on postitasuvabad. Aadress kõikidele parlamendiliikmetele on sama: (liikme nimi), M.P., House of Commons, Parliament Hill, Ottawa, Ontario K1A 0A6. Kui liige on minister, siis nime ette läheb „Hon." ja nime taha „P.C., M.P.".

◍

M.P. nimi,
Aadress,
Dear Canadians of Estonian, Latvian and Lithuanian origin are concerned that the Canadian government has not satisfactorily resolved the issue of the listing of the Baltic Honorary Consuls in the diplomatic registry.
I respectfully request that as my Member of Parliament, you urge the Secretary of State for External Affairs to make a positive decision now.
This would be consistent with Canada's declared policy of non-recognition of the Soviet annexation of the Baltic States.

◍

M.P. Nimi,
Aadress
Dear . . .,
After numerous submissions to successive federal governments on the question of listing the Baltic Honorary Consuls in the diplomatic registry, I understand that the necessary decision has not yet been made. This issue has been unresolved for 15 years.
I think that the Canadian government should have the courage of its convictions and take a positive and concrete step in showing their commitment to its declared policy of the non-recognition of the annexation of the Baltic States by the Soviet Union.
I request that you intercede in this matter and urge the Secretary of State for External Affairs to make the necessary arrangements as soon as possible.

◍

M.P. nimi,
Aadress
Dear . . .
The reluctance of the Canadian government to place the Estonian and Latvian Honorary Consuls in the official diplomatic list has been an issue of great concern for all Canadians of Estonian, Latvian and Lithuanian origin.
It's difficult to believe that the fear of possible Soviet reaction to the listing of the consuls is the prime reason for Canada's unwillingness to proceed. Canada has consistently stated its position of the non-reconigition of the illegal annexation of the Baltic States by the Soviet Union.
As my Member of Parliament I urge you to convince the Secretary of State for External Affairs of the vital importance of having the Estonian and Latvian consuls listed. This would be totally consistent with Canada's avowed policy on the Baltic States.

●

Kui vajate lisainformatsiooni selle aktsiooni kohta, palume helistada EKN-i büroosse 416-465-2219. Kui vastab vastamismasin, jätke oma nimi ja number ja teile helistatakse tagasi.

EKM

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ◍ Ülelinna kohaleviimine

ONTARIO CELEBRATES
CANADA DAY'86
WITH
A 21-Gun Salute by the 7th Toronto Regiment, Royal Canadian Artillery
Pipes & Drums of the 48th Highlanders
Synconna Steel Band
Dixie Flyers
Ontario Fire Marshal's Display
Dixielanders
Wonderful Wacky Walking Band
Washboard Supper Club
Royal Alpines Band
Cantonese Music Society
Clown Make-up Artists
Balloon Sculpturers
Mime Artists
Magicians
Refreshments
Showcase
JOIN US!
5¢ Hot dogs
Tuesday July 1, 1986
between 11:00 a.m. and 3:00 p.m.
on the lawns at Queen's Park
(College and University)
The Honourable David Peterson
Premier and Minister of Intergovernmental Affairs
Ontario

„JÄRVEMETSÄ 30" ettevalmistused

Ühendriikide juubelilaagrist osavõtu eeltööd arenevad jõudsalt noorte juhtide kätes. On valminud Kanada malevalt palutud tegevuskava. Ühisesinemise ja lõkkenumbrite kavad on koostatud. Tegevusdetailid on viimistlemisel. EÜS toetas esindusüksust.

Üldiselt tuntud laagriplatsil Lakewoodi lähedal asuvas Järvemetsal tähistatakse tänavu laagrikoha 30. tegevusaastat suurlaagriga, mis toimub 9. augustist kuni 17. augustini. Sellest juubelilaagrist võtavad osa ka Kanada gaidide ja skautide esindusüksused. Juubelilaagri nimeks on valitud „JÄRVEMETSA 30" — tähistades sellega järjekindlat laagriplatsi kasutust alates 1956. aastast. Seda esmast ostu 1956. aastal on mitmel korral laiendatud, ning suhteliselt väikesest laagriplatsist on nüüd välja kujunenud suur ja avar laagrikoht, mis alles mõningate aastate eest ristiti Järvemetsaks.

Seekordselt on esindusüksuste juhtimine noorema juhtkonna kätes. Nii gaidide kui skautide esindusrühma juhid lõpetasid käesoleval kevadel skautjuhtide kõrgema treeningkursuse — Metsamärgi. Ning seega on malevate väljaviimine esimeseks suureks vastutusrikkaks ülesandeks ngdr. Ingrid Kütt'ile ja nskm. Endel Mell'ile.

Korraldavad USA malevad palusid tegevuse rakendusel Kanada malevatelt kaasabi — ühe poolepäevase programmi. Selleks tegevuseks valiti Hõbejärve suurlaagris esmakordselt rakendatud perekonna maastikumängu mõtet. Nimelt, terve laager jaotati erinevateks perekondadeks, kuhu kuulusid nii noored hellakesed/hundud, läbides kõiki vanuse astmeid kuni täiskasvanud juhtideni. Seega oli igas perekonnas igast soost ja vanusest liikmeid, kes erinevates punktides pidid sooritama või lahendama eri ülesandeid. Ülesannete valikul oli eriti arvestatud seda, et nii noorel kui vanal oleks sobiv võimalus kaasa teha. Kuna see osutus väga edukaks, peeti sobivaks ka USA malevale tutvustada perekonnamängu. Selleks koostati eri toimkond koosseisus gdr. Anne Orunuk, ngdr. Maimu Nõmmik, ngdr. Lydia VanDer Veen, skm. Silver Kask ja skm. Jaan Lepp. Nüüd on juba tegevuse punktid määritletud ja vajalik varustus tähistatud. Mängu läbiviimiseks võtab esindusüksus kaasa ka köisi, millised muretseti Kotkajärvele läinud maailmalaagris. See köite varustus on esmaklassiline ning ainulaadne eesti skautlikus liikumises.

Teise töörühmitusena tegutses esinemiste toimkond, kuhu kuuluvad gdr. Anne Mai Kaunismaa, ngdr. Maimu Nõmmik, ngdr. Lydia VanDer-Veen, skm. Egbert Runge, skm. Lia Pikkov ja skm. Jaan Lepp. Kui harilikult on olnud raskusi nii tutvustus — kui lõkete esinemistega, siis seekordsel esindusüksusel oli juba nii rohkelt tegevuskavu, et arutati milliseid kasutada ja millal. Nii on koostatud uudislooming nii tutvuslõkkele kui ka suurlõkkele, kuhu oodatakse ka Kanada rahvast.

Seekordne noor juhtkond on oma innukuse ja nooruse uljusega elustanud ettevalmistustöid. See ilmnes juhtkonna ühiskoosolekul läinud nädalal, kus arutati üldiseid laagri küsimusi. Eeloleval neljapäeval toimub esindusüksuste esimene kokkutulek. Selleks on õhtune kava juba detailideni läbi töötatud, ning koosolekul kinnitati viimased detailid.

Kuid juhtkonna muredesse kuuluvad lisaks laagri ülesannetele ka teisi muresid. Nii on transpordiks juba kinni pandud eeskujulik kaugesõidubuss õhujahutusega. Laagrisse bussisõitu toetavad majanduslikult Kanada malevad.

Ka arutati ühise esindusvormi loomist. Otsustati muretseda ühtlased ja nägusad kerged tuulejakid, millele kinnitatakse esindusüksuse märk.

Pärast koosolekut saabus meeldiv üllatus skautmaleva liikmetele. Eesti Üliõpilaste selts oli otsustanud toetada skautide esindusüksust, ning muretseda igale liikmele jaki. Esindusüksus ütleb suur aitäh EÜS-ile selle sõbraliku ja lahke toetuse eest.

Kuid ka gaidid saavad tasuta jakid. Nende vaderiks on gaider-kogu, kes tasub nende jakkide kulud.

Tavaliselt on iga maleva esindusüksus muretsenud endale esindusüksuse märgi, mida siis kantakse kas jakil või laagri särgil. Märgiks on vallatu kobras koos kotkaga. Kobras — hüüdnimega Kastor-Kanadensis — oli Kanada esindusüksuse märgiks esmakordselt USA-s toimunud maailmalaagris. Sama Kastor oli ka esindusüksuse märgiks Rootsi maailmalaagris, kuhu Kastor sõudis pesupalis. Kastori nimi on tuletatud kopra ehk piibri ladinakeelsest nimest. Kastori loojaks on gaidmaleva noor juht ngdr. Ingrid Piil.

Laagrisse registreerimine on käigus, kuid kui leidub veel noori, kes soovivad osa võtta suurlaagrist „Järvemetsa 30", siis palutakse neid tulla esimesele koondusele neljapäeval 26. juunil kell 7.00 Eesti Maja noorteruumis. Küsimusteks ja informatsiooniks palutakse helistada ngdr. Ingrid Kütt'ile 927-7790 või nskm. Endel Mell'ile 493-1804.

Jõekääru Suvekodu personal. Vasakult — Merike Luud, Silvi Matsoo, Maimo Nõmmik (laagriõde), Markus Silmberg, Peter Roose. 2. rida — Kersti Linask, (suvekodu juhataja), Tiiu Kajak, Maaja Matsoo (abijuhataja, Tia Pihl, Linda Varve, Anne Pedel, Endel Ruberg (erialade juhataja). Foto — J. Säägi

Viimane talgupäev ja „Mõttekolle" Jõekäärul

Laupäeval 21. juunil toimus Jõekäärul viimased talgud, enne suvekodu avamist, millest võttis osa 18 talgulist, nende hulgas Ottawast pärinev abielupaar Varve. Olgugi, et need olid juba kolmandad talgud käesoleval aastal, ning tööd on palju tehtud, ei jõutud kõike vajalikku lõpetada; see tuleb vist lõpetada neil, varem juttu olnud kolmel vanaisal, ja neile lisaks M. Tamm (alias: Jõekääru leilisauna preester).

Peale tassi kohvi joomist, algas siin kibe töö, ilma „siidi vedamiseta"; tuli lõpetada puhastustööd, värvida, rohtu niita, rippsild parandada.

Ellen Leivat koristas ja puhastas peamaja esist ja tegi iluaedniku tööd. Ta puhastas kivitaimlast umbrohu ning kärpis ilupuid ja põõsaid. Martin Tamm oli ametis värvimistööga, nii et suure kiirusega oli ka ennast vähe „värvinud".

Taredes tuulutati madratseid, kuna tarede taga oldi ametis rohu niitmisega. Abielupaar E. Ruberg korraldas „sini-must-valget sepikoda", naha ehistöö ja kunstiateljeed. Töötegijaid oli iga pool.

Kantseleis arutasid majanduslikke probleeme naisseltsi esinaine H. Novekja kassapidaja Helle Arro. Söögisaalis peeti Jõekääru nõupäeva, kus käesoleva aasta suvekodu juhataja, filosoofia professor Connecticuti ülikoolist USA-st, dr. Kersti Linask, pidas nõu ja arutas suvekodu personaliga läbi suvekodu päevade kava, kus suurt rõhku pannakse eesti keele rääkimisele ja õpetamisele, sest see on meie esivanemate keel, ta on maailmas kaunimakõlaline ja vanim keel. Ühe nimepidi hästi tuntud eestlasest ülikooli professori üteluse järgi on eesti keel neli korda vanem inglise keelest, sellepärast ei tohiks eesti emale ja isale olla häbiks, kui tema laps eesti keelt oskab rääkida ja seda ka igal võimalikul juhul räägib.

Naisseltsi liikmed oma abilistega olid köögis ametis roogade valmistamisega ja suures saalis puhastati, triigiti ja parandati kardinaid.

Esimesel talgupäeval Kalevi lipkonna hunduparviku poolt istutatud — Õie ja Eino Kurise puukooli (Willow Farm Nursery omanike poolt kingitud — 400 punast mändi olid jõudnud oma juured Jõekääru mulda kinnitada ja kasvamist alustada.

Jõekääru spordiväljakul toimus samal ajal koristamise, parandamise ja ehitamise talgud. Nagu spordilaagri juhataja Jaan Saher rääkis, on sääl valminud täpsete mõõtude järgi rajatud pesapalli väljak, mille mõõdud muretsenud T. Orav.

Momendil kaetakse jooksurada vastava seguga, milleks osteti umbes viietuhande dollari eest 240 tonni jooksuraja kattesugu.

Spordilaagrisse on praegu registreeritud 90. Olgugi et tahtjaid on rohkem, ei ole võimalik neid rohkem vastu võtta.

Eeloleva Spordilaagri juhatajaks on J. Saher, pesapalli õpetajaks on T. Orav, ujumine dr. J. Daniel ja P. Tiidus, korvpall T. Hiir, P. Oolup ja J. Laaniste.

Nagu suvekodus nii ka spordiväljakul jätkub veel paljudele tööd neile, kes seda ei põlga; nendele, kes usuvad, et noorus on meie rahvusgrupi süda . . .

Jõekääru eesti laste suvekodu on eesti vaimu ja meelsuse arendamiseks üks tähtis keskus, kus juhitakse noori sihikindlalt ja järeleandmatult eestluse poole.

Suvekodus on tänavu uue alana võetud süstasõidu õpetamine, milleks on muretsetud kuus süsta ja nendele hoiualused ehitatud.

Spordiväljaku ehitamiselt on nimetamata jäetud (andmete andja poolt) Valdeko Novek. Olen teda näinud igal nädalalõpul töötamas nii Jõekäärul kui ka spordiväljakul.

J. S-gi

Peapiiskop New Yorgis

Peapiiskop K. Veem oli pühapäeval, 8. juunil New Yorgi Lexington Ave. kirikus külalisjutlustajaks jumalateenistusel, millega kogudus tähistas esimese masskÜüditamise 45. aastapäeva.

Peapiiskop saabus teenistuse algul koos koguduse juhatuse ja nõukogu liikmetega pidulikus korras altari juurde, saadetuna praost Rudolf Kivirannast ja koguduse usulise töö alalistest abilistest Elmar Järvetist ja Rudolf Alarist, kellega koguduse õpetaja pidas alguslitургia.

Rohkearvuline tõsise päeva jumalateenistusest osavõtjate pere kuulas huvi ja kaaselamisega eesti kirikupea sisukat jutlust. Jutluse tagapõhjaks olid rasked kaotused, mida meie rahvas on kandnud usuvastase kommunismi läbi alates a. 1940. vangistuste kaudu ja siis 13/14. juuni 1941. traagilise öö kaudu. Aga eesti rahvas ja ka tema põline Kirik on jäänud murdumatuks.

Praost märkis, et see, mis toimus 45 aastat tagasi, ei olnud midagi uut, vaid samalaadsed venelaste hävituskatsed toimusid Ivan Julma ning Peeter Suure ajal ja 100 aastat tagasi toimunud toore venestamispoliitika kaudu. Aga Jumala arm ja abi on olnud ja jääb meie rahvaga.

Jumalateenistus oli kaunistatud muusikalise osaga, kus olid kaastegevad Koguduse Segakoor ja USA noorteperest võrsunud andekas tshellokunstnik Kristina Vaska, prof. Lauri Vaska tütar. Koor ja solist esitasid eesti heliloomingut (Herbert Piirimets, Kaljo Raid, Adalbert Virkhaus). Orelil oli kaastegev Meta Noorkukk.

Kirikulised siirdusid teenistuselt kirikusaali, kus toimus kava ja koosviibimine. Peapiiskoppi koos tema abikaasaga tervitas koguduse esimees Aleksander Ers. Peapiiskopilt oli lühiülevaade Eesti Kiriku julgest võitlusest kodumaa pinnal, mis kajastuse leidnud eriti ka õp. Harry Mõtsniku isikus. Peapiiskopi vastutusrikkast tööst, eriti ka rahvusvaheliste suurte konverentside kaudu, kõneles praost Rudolf Kiviranna. Tervituse ütles Eesti Vabariigi peakonsul Ernst Jaakson. Peapiiskop kohtas ka mitmeid rahvuslike organisatsioonide tegelasi, kes olid kohale tulnud. Kirikuõpetajate peret esindasid praost Aleksander Hinno ja abipraost Valdeko Kangro.

Raivo Ojasaar ikka veel kadunud

STOCKHOLM (EPL) — Helsingist koos perekonnaga põgenenud Tassi korrespondent Raivo Ojasaar ei ole senini kusagil välja kerkinud.

Nagu Helsingi ajaleht „Huvudstadsbladet" kuuleb, vaatleb soome politsei perekonna kadumist kui „rutiinipärast".

Tõenäoliselt on ärahüppaja taotlenud poliitilist asüüli mõnes läänelises riigis, kuid püüab seda saladuses hoida nii kaua kui võimalik.

Soome politsei peab seda loomulikuks, arvestades tema olukorda. Nõukogude võimudel on sellega raskendatud tema asukoha kindlakstegemine.

Selle vastu on Rootsis asüüli taotlenud Jyväskylä konservatooriumi nõukogude kodanikust tšelloõpetaja Aleksei Kalatšev, kes 23. mail Turu kaudu tuli Stockholmi. Asi on otsustamisel Invandrarverketis, ütleb Ragnar Agge Stockholmi politsei välismaalaste osakonnas. Kalatšev rõhutanud ülekuulamisel, et tema sooviks on mängida oma tšellot rahus; asi, mis tema järgi polnud võimalik N. Liidus. Kalatševil lõppes Jyväskylä kontrakt ja teda ootas tagasisaatmine. Tal on Ufas Uuralites naine ja 14-aastane poeg.

Läti noored ootavad eestlasi rock-kontserdile

Läti noorte ühing korraldab Torontos rock-kontserdi, kuhu oodatakse ka eestlasi. Kontsert on ühenduses 8. Läti Laulupeoga Kanadas ja seal esineb kuus läti rock-gruppi Põhja-Ameerikast.

Kontsert toimub teisipäeval, 1. juulil kl. 6 õ. kontsertsaalis 888 Yonge St. (Masonic Temple) ja kestab kuni kl. 1 öösi. (Pääsmed dol. 10.–)

Kesk-Floridast

Kesk-Florida Eesti Selts lõpetas oma pooleaastase tegevuse kaasmaalaste järjekordse kokkutulekuga pühapäeval 1. juunil St. Petersburgis. Sellel kokkutulekul tähistati ühtlasi eesti rahva saatuslikke päevi 45 aastat tagasi, kus tuhandeid küüditati maa okupantide poolt ebainimlikus olukorras Siberi suunas ja kus vähe hiljem meie maa sai sõjatandriks.

Seltsi abiesimees Evald Pohl tuletas oma avasõnas lühidalt meelde kuidas see toimus ja meeleolusid neil päevil. Enamus koosviibijaist mäletavad neid päevi hästi.

Silvia Kirsimägi luges ette oma õe poolt kirjutatud mälestusi sõjarinde lähenemisest Võrumaale.

Evald Pohla meeleolurikkalt ettekantud kodumaa kevadet meelde tuletavaid laule — „Juba varsakabi . . ." (Priit Aardna) ja „Samblane katus" (Jüri Mandre) — viis koosolejate mõtted paremate aegadele noorusmaal.

Kokkutulekul viibis ka kaugeid külalisi, peapiiskop Konrad Veem abikaasaga ja pojaga Rootsist. Nad veetsid lühikese puhkuse päikeseküllases Floridas, olles pastor Juhan Suurkivi ja ta abikaasa külalised. Peapiiskop tervitas koosolijaid päevakohase sõnavõtuga ja ütles ka söögipalve.

Kohvilaud oli rikkalik, kohaloli jate poolt kaasa toodud hea ja paremaga, nagu see on olnud iga kord kombeks. Ühislaulud olid seekord kuidagi võimsamad, saadetud Ludvig Wahteri poolt meisterlikult akordionil.

See igakuine kokkutulek oli viimaseks enne kahekuist vaheaega.

Jaanipäeva-võidupüha otsustati tähistada rohelises olemisega, kõigiga mis sinna juurde kuulub, 24. juunil kl. 11 e.l. Tarpon Spring'is Fl., maantee US 19 ääres asuvas Anderson'i pargis.

Hiljutistest sündmustest olgu veel nimetatud emadepäeva jumalateenistust, mida teenis õp. Juhan Suurkivi. Teenistust kaunistas külakostina soololauludega Lydia Kööp Kanadast.

See ettekanne tuli eriti hästi mõjule tuntud hea ettekande ja kiriku hea akustika tõttu.

◍

St. Petersburgi rahvuste selts (SPIFFS), mille liikmeskonna moodustavad üle neljakümne eri etnilist gruppi, valis oma presidendiks Norma Rebase eestlaste grupist.

Ilmus „MANA" nr. 53

Eesti kultuuri ja kirjanduse ajakiri MANA nr. 53 ilmus ja on tellijatele välja saadetud. Kaanekujundus on Uno Ramat'ult. Pikemas artiklis „Iseseisvuse sünd Läänemere idakaldal — Soome, Eesti, Läti, Leedu" annab Rein Taagepera võrdleva ülevaate, kuidas need neli rahvast haarasid Esimese maailmasõja lõpuaastatel kinni võimalusest sõltumatute rahvusriikide loomiseks. Rohkelt on käsitletud kaasaegset eesti kirjandust. Ivar Grünthal vaatleb Mati Undi loomingut, rõhuga viimasel jutustusel „Kuuvarjutus". Artiklis „Sõnaluule ja Aarand Roosi ‚Rändamaie'" eritleb Ilmar Mikiver semiootilistele kombinatsioonidele ja sõnamängule rajanevat eesti luulet ja vaatleb põhjalikumalt A. Roosi teist luulekogu. Kirjutades Uku Masingu luulekogust „Aerutades hurtsikumeistriga" süveneb Hellar Grabbi selle erudiitse poeedi mõttemaailma. Kirjutise juurde on trükitud 3 Masingu luuletust tollest vähetuntud kogust. Mardi Valgemäe arvustab kahe viljakama väliseesti näitekirjaniku, Ilmar Külveti ja Arvo Mägi näidendikogumike.

Jaan Kaplinski näidend „Neljakuningapäev" toodi lavale Tallinna Draamateatris 1977.a., kuid võeti mänguvast maha pärast kümmet etendust. Kuna seda näidendit, mis osalt mängib kaasajas, osalt aga käsitleb Jüriöö mässu sündmusi, ei ole kunagi trükis avaldatud, siis H. Grabbi tutvustab seda ilmunud arvustuste ja Kaplinski luule alusel. Trükitud on fotosid „Neljakuningapäeva" lavastusest. Olev Mikiver kirjutab Heino Suksi kaheköitelisest soomepoiste kroonikast „Hall malev" ning tunnistab nende sõjasõidu kaasateinu isiklikest kogemustest, et tegu on nii tõikades kui meeleolus autentsete ning hea kirjandusliku vaistuga loodud teostega. „Sileesias talvel 1945" on peatükk H. Susi uuest sõjaraamatust, mis käsitleb Eesti Diviisi lahinguid Saksamaal. Humoorika lühijutu „Stipendium Egbertile" avaldab Vambola Nipkov. Uusi luuletusi on Ilona Laamanilt. Jätkuvad Leonid Treti mälestused A. H. Tammsaarest. Tõnn Sarve „Ise lauldud — hästi lauldud: folk ehk holalaul tänapäeva Eestis" annab ülevaate selle zhanri muusikast ja lauljatest.

Kunsti alalt leiame Hans Tsirgu sõejoonise koos kommentaariga ning Eevi Endi pikema kirjelduse Esto-84 kunstinäitustest Torontos. Selle juures on ära toodud reproduktsioone Vello Hubeli, Lenne Grusky, Aino Järvesoo, Andres Kingissepa, Hardu Kecki, Endel Kõksi, Lydia Lavrovi, Maret Maiste, Eduard Rüga, Virve Uudre, Anu Uustalu, Rudolf Saaringu, Osvald Timmase ja Ants Vommi taiestest. Viktor Kõressaar vaatleb Tallinnas ilmunud suurteost „Eesti esiajalugu" ning Paul Reets „Kalevipoja" ingliskeelset värsstõlget Jüri Kurmanilt. Kirjandusringvaates leiame retsensioonid järgmistele raamatutele: Evald Uustalu „Tagurpidi sõudes" (H.Susi), Felix Oinase „Vargamäe tõde ja õigus" (A. Kurlents), Enn Nõu „Nelikümmend viis" (I. Külvet), Mats Traadi „Karukell, kurvameelsuse rohi" (J. Kurman), Mari Vallisoo „Rändlinnud kõrvaltoas" (I. Lehiste), Juhan Viidingu „Tänan ja palun" (I. Ivask), Jaan Kaplinski „Raske on kergeks saada" (I. Ivask), Helga Nõu „Pea suu" (E. Toona), Ene Mihkelsoni „Matsi põhi" (J. Kurman). Numbri lõpus ingliskeelne sisukokkuvõte H. Grabbilt. (Uus number on müügil „Meie Elu" talituses.)

KUHU MINNA?

● **Laup. 5. juulil Seedrioru Suvehari algusega kl. 16.00.**

Pater Noster Fond läheneb eesmärgile

Pater Noster Fond, loodud selleks, et asetada Jeruusalemmas, Õlimäel, Pater Noster'i kirikusse eestikeelne Meie Isa Palve keraamiline panoo, on ületanud 90% oma eesmärgist. Annetusi on tulnud Kanadast, USA-st, Rootsist, Saksamaalt ja Lõuna-Ameerikast.

Kanadas on Pater Noster Fondi toetanud E.E.L.K. Toronto Peetri, Vana-Andrese ja Jakobi kogudused, Vancouveri Peetri Kogudus, Montreali Jaani Kogudus, Hamiltoni Kogudus, Sudbury Kogudus, Thunder Bay Kogudus ja Winnipegi kuulutuspunkt. USA-st Seabrooki ja Philadelphia luteriusu kogudused ja New Yorgi Nelipühi ja Adventisti kogudused. Toetust on lubanud ka Toronto Baptisti ja Toronto Evangeelsed kogudused. Suurimad koguduste toetused on viissada dollarit, kõige väiksem 10 dollarit.

Isiklikke toetusi on saabunud Kanadast, Rootsist, Saksamaalt ja Lõuna-Ameerikast, nende hulgast ühelt eesti katoliiklaselt ja teine on tehtud „Estonia" Koori nimel. Kõige suuremaks isiklikuks annetuseks on tuhat Kanada dollarit, kõige väiksemaks on ühedollarised. Kõikide annetajate nimed, kes teada, avaldatakse pärast Meie Isa tahvli pühitsemist väikeses brošüüris. Kui annetusi laekub rohkem kui on kulusid, antakse ülejääk uue eestikeelse Piibli Piibli trükikulude katteks. (Uue Eesti Piibli trükk on pea-aegu välja müüdud ja uus trükk on vajalik).

„Pater Noster Fondi" juhatus tänab kõiki annetajaid ja loodab, et Meie Isa panoo pühitsemine võib toimuda eeloleval talvel.

MALE

T.E.M. maikuu tegevus osutus eriti elavaks just enne suvevaheaja algust. Mängiti meeskonnavõistlus ja peeti omavaheline klubi kiirmale turniir.

Meeskonna võistlus makedoonlastega oli üllatav. Esmakordne külaskäik nende klubisse oli meeldiv. Vastuvõtt oli eriti külalislahke, pakuti kooke ja kohvi, kuid maletama asudes algas äge võistlus, mis lõppes nende võiduga. Mängiti üks voor 15 laual ajaga 2 x 60 minutit ja eestlased mängisid valgete malenditega paaris laudadel. Tulemused laudade järjekorras: 1. K. Panov, 1 - J. Triefeldt, 0, 2. D. Coklevski 1/2 - H. Jürman, 1/2; 3. D. Krushevski, 1 - J. Riga, 0; 4. R. Moysoski, 0 - G. Orgusaar, 1; 5. Z. Ristich, 1 - A. Kõresaar, 0; 6. A. Cadamoi, 1 - E. Talve, 0; 7. I. Dimitrov, 0 - J. Järve, 1; 8. P. Yrzovouski, 0 - V. Pikkand, 1; 9. S. Gadjouski, 1 - T. Trei, 0; 10. S. Sideres, 1 - T. Toomes, 0; 11. S. Trifunovski, 0 - M. Pentre, 1; 12. T. Sariov, 1 - T. Petersoo, 0; 13. J. Sukovski, 1 - O. Naelapea, 0; 14. T. Bozinovski, 1 - U. Limit, 0; 15. D. Joyanovic, 1 - W. Puma, 0.

Makedoonlased saavutasid 10 võitu ja viigistasid ühe mängu. Kuigi eestlased olid kohal tugeva meeskonnaga, saavutati ainult 4 võitu ja viik.

◍

Toronto Eesti Majas peetud kiirmale turniirist võtsid osa 16 maletajat. Peale pikemat haigust oli jälle maletamas W. Puna ja esmakordselt võttis turniirist osa E. Raomets. Turniir toimus 5 voorus mänguajaga 2 x 15 min. Esikohti 1-2. jagasid Lya Alang, kelle võidukäik jätkub ja J. Triefeldt, mõlemad saavutasid 4 punkti viiest võimalikust. Kohti 3 - 4. jagasid J. Elken ja T. Toomes, mõlematel oli 3-1/2 punkti. Kolm maletajat saavutasid 3 punkti ja jagasid 5 - 7. kohta ja need olid: B. Bockfeldt, J. Järve ja V. Pikkand.

aeg

Teadaanne

EGMK ja ESMK suurlaager „Järvemetsa 30" esindusüksuse kokkutulek toimub Eesti Maja noorteruumis 26. juunil kell 7.00 õhtul. Esindusüksuse liikmeil ilmumine vormis kohustuslik.

ESINDUSÜKSUSE JUHID

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Estonia Koor andis 17. juunil Walter Hall'is kontserdi täismajale. Pildil lauljad, pianist Charles Kipper, solist Avo Kittask ja koorijuht dr. Roman Toi. All — solist Armas Maiste ja laulugrupp „Jaaniku".

Foto — E. Ilves

Estonia Koori kontsert

Estonia Koori kontsert 17. juunil Toronto Ülikooli Walter Hall'is tõendas uuesti selle koori head muusikalist taset ja distsipliini. Koorijuhi ja kooriliikmete püsiv koos-laulmine ja koostöö on andnud häid tulemusi. Laulude valik — koostatud R. Toi poolt programmaatiliselt Põhjamaast ja eesti rahvatantsust — oli huvitav, vaatamata sellele, et mitmed laulud kuulusid eesti koorimuusika raudvarasse ja neid on tihti esitatud.

Kontserdi üheks segavaks elemendiks oli pildistaja, kes koori ja solistide esinemise ajal käis ringi ja pildistas. Kas need pildid olid ta enda lõbuks või ajakirjandusele, seda ei tea, aga selline käitumine on täielikult lubamatu.

Kuigi täpne, tundus et koor oli esimeses osas natuke ebakindel. Üldine kooskõla oli natuke „toores", puudus täielik homogeensus ja forte fortissimos („Minu hõimud" — Veevo) puudus intensiivsus. Samuti esines libisemisi sopranites ja tenorites. Intonatsiooni probleeme esines Aaviku „Püha, põline . . ." ja Vettiku „Põhjamaa lapsed", milles eriti suured ja väikesed tertsid olid kohati ebamäärased — selle laulu lõpp, pianissimos, oli aga väga ilus. Samuti olid kiiduväärt Saare „Põhjavaimu" puhtad oktaavid. Veevo „Minu hõimud", kuigi harmooniliselt raske, oli intonatsioonilt väga puhas ja nauditav.

Kontserdi teises osas oli aga koor väga hea. Kõla oli ümar, selge ja ühtlane, intonatsioon ja diktsioon puhas ja esinemine stiililikindel ja rütmiliselt hoogne. See oli eriti märgatav eesti rahvatantsudele rajatud lauludes — ja need viis hästi valitud pala tulid esitusele tervikuna, ära hoides segavat aplausi. Topmani „Meil aiaäärne . . ." ja väga lüüriliselt ja sujuvalt esitatud Avessoni „Järv" väärivad erilist kiitust.

Roman Toi kantaat „Mängumees", esitatud kindlalt, veenvalt ja hoogsalt nii koori kui solistide poolt, sobis hästi selle kontserdi lõppnumbriks.

Avo Kittaski kindel esinemine ja lava valitsemine oli ilmne tema aarias „Mängumehest", mis oli esitatud jõuliselt ja robustselt, väga sobiv ja iseloomustav selle kantaadi juures. Soolohääled: Valve Tali ja Liina Lepik („Mängumehes") ja Vaike Tölpt ja Olev Härm (Tormise „Muhu kõverikus") täitsid oma osa väga hästi ja meeldivalt. Charles Kipperi klaverisaade oli nagu alati täpne ja musikaalne. Kas pianist nägi üldse dirigenti, ja vastupidi? Koostöö oli igatahes väga hea.

Roman Toi eesti koorimuusika tõlgitsemine oli nagu alati stiilikindel ja tema tähelepanu muusikaliste detailide väljatoomisel ei tükeldanud, vaid rikastas esitatava pala muusikalis-struktuurilist tervikut.

Solist Armas Maiste improvisatsioonid olid tehniliselt kindlalt ette kantud. Tundub, et tema improvisatsiooni stiil ja struktuur ei tugine niivõrd temaatilise ja harmoonilise arendamise printsiibile, vaid on paigutatud variatsioonide raamistikku. Huvitav oleks kuulda Maiste improviseermist ex tempore ja prima vista, kohapeal, kuulajaskonna poolt esitatud teemal. Solist esitas ka väga sujuvalt Artur Lemba Sonaadi nr. 2.

Teiseks „solistiks" oli laulugrupp „Jaaniku", kelle esinemine oli väga meeldiv. Kindel intonatsioon, hea rütmitunne ja koosmusitseerimine tagasid esitatavate palade head kordaminekut. Kolm eesti rahvalaulu olid seatud huvitava ja värske harmooniaga — kas kõik kolm olid Talvi Maimetsa seatud? Või ainult viimane? Väga meeldivad olid polüfoonilised Mart Saare „Linakatkuja" ja John Benneti (16-17. sajand) „Weep, O Mine Eyes . . ." Charles Tessieri „Au joli Bois" oli kohati ebakindel. Kahju et rahvalaulude gruppi tükeldas aplaus — need kolm oleksid pidanud olema esitatud ühe tervikuna.

Terve kontsert oli meeldiv ja muusikaliselt rahuldav.

L. AVESSON

Kontserdid Chicago Eesti Majas

„Chicago Eesti Maja kutsub" nimelise programmi üsna kaaluv osa langeb neljale kontserdile.

"MEELEOLUKONTSERT"
4. JUULIL

Kontserdi solistiks oli algul palutud Heinz Riivald. Tema ootamatu surma tõttu tuli leida asendajaid. Saadi nõusolek klaverikunstnik Armas Maistelt ja bass-baritonilt Andres Raudsepalt, keda saadab klaveril Charles Kipper.

„SOLISTIDE KONTSERT"
5. JUULIL

„Solistide kontserdil" esinevate Epp-Karike Jürima-Sonini ja George Radosavljevici muusikalised õpingud ja karjäärid said alguse Chicagos. Nüüd on Epp Lexingtoni Muusikakooli juhatajaks ja õppejõuks.

George Radosavljevic põlvneb eesti ja serbia päritoluga perekonnast, kus viljeldakse mitmeid kunstialasid. Ta lõpetas Chicago Conservatory College'i klaveriklassi (cum laude) B.S. kraadiga, ja on olnud alates aastast 1977 American Conservatory of Music klaveri- ja flöödiklassi õppejõuks.

„Solistide kontserdi" kava koosneb lauludest ja soolopaladest klaverile.

MEESKOORID

Toronto Eesti Meeskoori ja Chicago Sibeliuse Meeskoori ühine kontsert — laupäeval, 5. juulil, kell 17:00. Koorijuhid Charles Kipper, Warren Polston.

Kontserdi esimene pool on Toronto meeste sooloesinemine. Teisel poolel ühineb nendega Sibeliuse Meeskoor. Ühiskoori solistiks on Andres Raudsepp.

Päevade juhatuse informatsiooni ja tehtud eeltöödе kohaselt toimub see kontsert, samuti sellele järgnev Rahvapidu, Chicago Eesti Maja kenal pargi-alal, kuhu püstitatakse häält peegeldav laululava ja renditakse hiigeltelk koos muu vajalikuga.

KONTSERT-JUMALATEENISTUS

Kontsert-jumalateenistus, pühapäeval, 6. juulil, kell 11:00.

Kontsertosas esinevad bariton Andres Raudsepp, sopran Marga Tanmark ja Chicago Sibeliuse Meeskoor. Liturgilise osa täitjaks on palutud õpetaja Udo Petersoo.

Kõikidele kontsertidele on pääsmeid saada eelmüügilt (Oskar Mägraken 2333 So. Scoville, Berwyn, IL. 60402 tel. (312) 484-0743) ja enne iga üritуse algust kuni ruumi ja istekohti jätkub.

K.K.

Toeta allkirja andmisega vaatleja-staatuse nõudmist Eesti Vabariigile ÜRO-s!

PLUMBING, HEATING and REPAIRS

Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings).
Ahjude puhastamine © Eesti äri
ROLAND KULLIK
Tel. (416) 275-1280

A. Kelder edasi Segakoori esimeheks

Toronto Eesti Segakoor pidas oma korralise aasta-peakoosoleku 29. mail Eesti Majas ligemale 60-e liikme osavõtul. Koosoleku avas koori esimees A. Kelder, kes ühtlasi valiti koosoleku juhatajaks. Protokollis S. Ristmäe. Enne päevakorra juurde asumist mälestati leinaseisakuga möödunud tegevusaastal surma läbi lahkunud tegevliiget Valdo Hommikut ja endist esimeest Aksel Veedlat.

Pärast koosoleku rakendamist kuulati ära ja kinnitati üksmeelselt möödunud tegevusaasta kassa- ja tegevusaruanded, revisjonikomisjoni raport ja eelseisev tegevuskava.

Möödunud tegevusaasta kõrgpunktideks olid: esinemine Peetri koguduse leeriõnnistamise jumalateenistusel, laulumatk Lättemäele ja Ottawasse, koori perekonnaõhtu, esinemine jõululauludega Toronto raekojas, koori jõuluõhtu, esinemine Eesti Vabariigi 68. aastapäeva kontsert-aktusel, esinemine Pensionäride Klubi koosviibimisel ja lõpupunktina kontsert Castle Frank High School'is.

Eelolev tegevusaasta tõotab kujuneda samuti tegevusrohkeks. Praegu harjutab grupp koori lauljaid, et esineda „Toronto lauljate" ridades Asta Ballstadt'i juhatusel Euroopa Eestlaste 4. Laulupeol Heidelbergis. Kuna kooril täitub eelseisval tegevusaastal 35 a. asutamisest, siis on selle tähtpäeva puhul kavas pidulik aktus Eesti Majas ja kevadel kontsert, mille täpne aeg ja koht selgub hiljem.

Valiti tagasi ainsa kandidaadina esimehe kohale senine esimees A. Kelder. Ka ülejäänud valimiste osas näis motoks olevat „endised tagasi". T.E. Segakoori juhatuse praegune koosseis: esimees — A. Kelder, abiesimees — N. Hubel, laekur — O. Paas, abilaekur — M. Ernesaks, sekretär — S. Ristmäe, abisekretär — A. Koppel, varahoidja — L. Järvalt, koorivanem — L. Pajur, välisinformatsioon — E. Teres. Koori juhatab Asta Ballstadt.

Koori esimees tegi üldkoosolekule teatavaks, et koorijuhi soovitusel on kutsutud asekoorijuhiks Irene Loosberg, kes on ka selleks oma nõusoleku andnud.

Läbirääkimiste all soovitati koori juhatusel leida võimalusi väljasõiduks ja esinemiseks väjaspool Torontot, kuna sõit Lättemäele möödunud hooajal osutus väga populaarseks. J. Kristal soovitas koorile otsida võimalusi viimase 35.a. jooksul tehtud töö ja tegevuse jäädvustamiseks vastava raamatu — albumi väljaandmisega. T. Kents rääkis nendest probleemidest, mida sellise ettevõtte edukaks läbiviimiseks tuleb enne lahendada. Näib siiski, et enamus kooriliikmeist suhtus ideesse positiivselt. Koosolek lõppes koori motto laulmisega.

Tor. E. Segakoori kirjavahetuse aadress: c/o A. Kelder, 1525 Dundas St. W., Apt. 611, Toronto, Ont. M6K 1T7.

Mitmekultuuri „Storefront"

11. juunil avas Kanada mitmekultuuriminister Otto Jelinek Torontos, Spadina Avenuel esimese nn. „Storefront" - büroo. Teeninduskontori eesmärgiks on abistada etnokultuurilisi gruppe informatsiooni ja nõuandega.

Büroo asub Toronto enim-mitmerahvuslises linnaosas, kergesti kättesaadav linna transpordisüsteemi kasutajaile, avar ja moodne. Kümme mitmekultuuri alal kogenud teenistujat valdavad kokku tosin võõrkeelt ning on võimelised teenindama etnilisi organisatsioone ja üksikisikuid kodakondsuse avalduste täitmisest kuni riiklike toetuste taotlemiseni.

Minister eeldab umbes 500 Metroala etniliste gruppidega tegeleva organisatsiooni osavõttu uue büroo teenindusest.

Uus „Storefront"-büroo on esimene taoline Kanadas. Avamisele oli kogunenud arvukalt etniliste organisatsioonide ja meedia esindajaid. Minister Otto Jelinek nimetas avakõnes, et kogu üritus on teatud määral piloot-projekt, ning kui see osutub edukaks, võidakse samalaadsed bürood edaspidi avada ka Montrealis ja Vancouveris.

Uue büroo juhataja on John Nicholls, kes Ontario konservatiivide valitsusajast on rahvusgruppide esindajaile tuntud ja hinnatud.

Uus mitmekultuuri vahendus- ja teenindusbüroo on teretulnud samm keskvalitsuse „bürokraatia toomisest tänavale", nagu väidab minister Otto Jelinek.

V.A.

Teos Vabadussõjast ja mälestusmärkidest

Eesti rahva ja riigi sümbolite, sinimust-valge lipu, hümni ja vapi ajalugude kirjutamise ja käsitlemise jätkuna on allakirjutanu koostanud ka meie Vabadussõja mälestusmärkide püstitamise ja hävitamise lood.

Teos sisaldab palju andmeid ja pilte nii kodumaal kui Lätis ja Soomes püstitatud mälestussammastest ning -tahvlitest. Piltide hulgas on palju neid, mis esmakordselt näevad trükimusta. Andmed on esitatud ka nende mälestusmärkide kohta, mis on jäänud 1940. aastal Nõukogude Liidu vägivaldse okupatsiooni tõttu avamata. Kõigile neile lisanduvad Vabas Maailmas, nagu Ameerika Ühendriikides, Austraalias, Kanadas, Rootsis Saksamaal ja Soomes pärast Teist maailmasõda püstitatud eestlaste mälestusmärgid. Töö koostamine on toimunud entsüklopeediliselt ning on selletõttu väga kergelt käsitletav.

Teos ilmub 272-leheküljelisena ning 244 pildiga. Kuna mul puudub vastav kapital ning ma ei ole kirjastaja, ei tule ka see teos hiljem vabamüügile. Kõik toimub sarnaselt nagu varem hümni ja vapi ajalugudega ning muude minu töödega.

Kes soovib kõneallolevat teost siiski omandada, palun tasuda trükikulude katteks minu arvele: Sparbanken i Lund, Sverige, konto nr. 31124134 Rootsi krooni 240:-. Pärast teose ilmumist saadan siis selle kõigile neile postiteel. Et saatmine oleks täpne ja hea, palun mulle kirjalikult teatada nimi ja aadress. Kui keegi tahab nimetatud summat saata mulle panga tsheki näol, tuleb juurde arvata veel 25:- Rootsi krooni. See on summa, mida Rootsi pangad oma kulude katteks igalt tshekilt maha arvavad.

Ettepanek kehtib kuni 15. juulini 1986. aastal.

Dr. jur. ARTUR TASKA
Terminsvägen 4.
S-223 67 Lund. Sverige.

JOOSEF FRANK

Eestlased ja juutide väljarändamine Nõukogude Liidust

2.

ALEKS

Aleksander Saan — ehk lihtsalt Aleks — oli truu kommunismi ehitaja. Sündinud venelannast, sai ta vene kasvatuse. Kohe peale Eesti liitmist Nõukogude Liiduga, astus ta kommunistlikku parteisse ning määrati komissariks ühte Tallinna suurtööstusse.

Teise maailmasõja ajal teenis ta Punaarmee Eesti Korpuse poliitosakonnas. Pärast sõja lõppu oli vabriku direktoriks ühes maakonnalinnas. Pensionile siirdumisel asus ta elama Tallinna ja tuli tööle meie vabrikusse.

Niipea kui Aleks teada sai, et kavatsen esitada dokumendid väljasõiduloa saamiseks Iisraeli, tormas ta minu juurde kabinetti ja käigult küsis: „Oled sa hulluks läinud?" Sain kohe aru milles lugu on, kuid tehes näo nagu ma midagi ei taipaks, küsisin lolli näoga: „Aleks, milles on asi?" „Milles on asi?", ärritus ta: „Seda küsin ma sinult, milles on asi! Minule öeldi, et sa kavatsed sisse anda dokumendid Iisraeli sõiduks. Kas on see õige?" „On küll", vastasin rahulikult. Nüüd oli tal esimene tuhin möödas ja istudes tugitooli jätkas: „Kuule, räägime rahulikult. Ütle mulle palun, mida sa sealt otsid?" „Mitte midagi", vastasin, „lihtsalt pöördun tagasi oma ajaloolisele isamaale, ja see ongi kõik." „Millisele ajaloolisele isamaale?", ironiseerib Aleks. „Juutidel pole isamaad, aga see, mida sina nimetad „ajalooliseks isamaaks" pole midagi muud kui piibli muinasjutt!"

Nüüd muutusin minagi juba tõsiseks: „Vaata, selles küsimuses lähevad meie arvamised lahku ja ma ei kavatse sulle siin pidada loengut juudi rahva ajaloost. Meie „perekonna nõukogu", kui nii võib väljendada, otsustas sõita ja meie valmistume esitama vastavat taotlust seaduslikus korras."

„Kuule", haaras ta sõnast kinni, „jäta selline perekond, ma tutvustan sind ühe naisega, ehtsa kommunistiga!" Nüüd hakkasin ma naerma. „Ohoo . . . aga ma ei teadnudki, et sa oled ka veel naljahammas. Muide, ma elan oma naisega juba kolmkümmend aastat ja mingit teist naist pole mul vaja!"

Aleks ägestus uuesti: „Reetur! Nõukogude võim andis sulle hariduse ja suhteliselt kõrge ametkoha, sina aga osutud reeturiks!"

Vihastusin juba tõsiselt, kuid kuigi minus kõik „kees", hoidsin end tagasi ja vastasin rahulikult: „See, et nõukogude võim mulle hariduse andis, on selle eest, et ma sõdisin hitlerliku Saksamaa vastu. Kui nende peagu nelja aasta pärast, mis ma rindel olin, anti mulle võimalus õppida, siis enda arvates olen ma nõukogude võimuga tasa, pealegi olen töötanud juba peaaegu kolmkümmend aastat. Aga mis puutub sellesse, nagu ma oleks reetur, siis ma tahan sulle meelde tuletada ühte asja. Mäletad, et 1947-48. aastail paljud armeenlased, kes mitmete põlvede vältel olid elanud Vahemeremaades, pöördusid tagasi Armeeniasse. Nõukogude propaganda karjus tollal, et nad on oma rahva patrioodid, kuna pöörduvad tagasi oma isade maale. Meie ju ka pöördume tagasi oma isade maale. Miks olid armeenlased patrioodid, juudid aga, kes sisuliselt teevad sedasama, on reeturid?"

Aleks vaatas raevunult mulle otsa. Tundus, et tal oli segaduses, kuid kogus end ruttu ja karjudes viskas mulle näkku: „Loll! Sa sõdisid Saksamaa vastu mitte sellepärast, et sulle oli kallis nõukogude võim, vaid oma „naha" pärast, kuna hitlerlased tapsid teid nagu kahjulikke rotte. Mis aga puutub armeenlastesse, siis nad tulid siia, teie aga jooksete siit minema!" Ja väljudes ruumist lõi ukse enda järel kinni.

Peale seda me temaga enam ei rääkinud. Võib-olla oli see kokkupõrge ka üheks põhjuseks, miks varsti pärast Iisraeli saabumist elasin üle raskekujulise südameinfarkti.

Hiljuti sain kirja oma endiselt kolleegilt, kes muuhulgas kirjutas: „Vana Saan käis mööda vabrikut ja rääkis kõigile, et sa olevat surnud. Kuna sinult kaua aega polnud mingit teadet saabunud, mõtlesin, et ehk ta kuulis midagi. Nüüd, saades sinult kirja, oleme rõõmsad, ja teame et vanamees rääkis seda vihast sinu vastu."

Mis teha, kui „kommunismiehitajale" Aleksander Saanile ei meeldi juutide lahkumine Nõukogude Liidust.

KAHEKÕNE

Pärast tööpäeva lõppu vabrikust lahkudes kohtasin väravas Veera Petrovnat, vabriku veterani, kellega töötasime koos üle kahekümne aasta. Mind nähes küsis ta: „Ütelge palun, kas see on tõsi, et te kavatsete sõita Iisraeli?" „On küll", vastasin. „Miks te seda teete, kas teil on siin halb elada? Meie kõik austame ja armastame teid, pealegi oleme teiega harjunud. Töötame juba kaua aega koos ja äkki teid enam ei ole", rääkis ta kurva häälega. „Suur tänu teile, Veera Petrovna, heade sõnade eest", vastan, „tõepoolest, me töötame juba kaua aega koos. Kunagi tulite vabrikusse noore tütarlapsena, aga nüüd läheb teie poeg sõjaväkke. Jah, aastad lähevad tõepoolest ruttu!"

„Kuulge", jätkas ta, „mida te sealt otsite? Siin te sündisite, teil on autoriteeti mitte ainult meie vabrikus, vaid kogu linnas. Mäletate, kui raske oli seda vabrikut ehitada? Oli ainult kolm pressi ja needki asusid vanas sõjaaegses barakis; aga praegu, vaadake, milline suur ettevõte, ja kas siia on vähe teie tööd ja vaeva maetud? Nii et muutke oma otsust ja ärge sõitke!"

„Kallis Veera Petrovna", vastan talle, „peale minu ärasõitu möödub väga vähe aega, kui keegi ei tuleta enam mind meeldegi. Minu ärasõit küll kedagi ei sega." — „Aga ei", jätkab tema, „teate, ma olen veendunud, et inimene peab elama seal, kus ta on sündinud!" Ma vaatasin talle otsa ja ütlesin: „Oi Veerake, ärge nii rääkige, parem lõpetame selle jutu, võib halvasti välja kukkuda." Ta aga vaatab mulle arusaamatult otsa: „Ei, milleks? „Vaadake Veera, ma ei taha teid solvata, kuid kui ma ei eksi, sündisite Volga-äärses Jaroslavis, aga elate hoopis Tallinnas. Kuidas on see siis kooskõlas teie veendumustega?", küsin muiates.

Veera, südamest tõepoolest hea inimene, punastab: „Aga ma elan ju siin juba üle kahekümne aasta", õigustab ta ennast. „Suurepärane", vastan, „vot kakskümmend aastat pärast Iisraeli saabumist võin ka mina öelda, et elan seal juba kakskümmend aastat."

Vabriku rahvaga jumalagajätul tuli minu juurde ka Veera Petrovna, silmad pisarais ja embas mind.

(Järgneb)

VARALAHKUNUD KALLIST ABIKAASAT JA ISA

REIN LÄTE't

sündinud 20. veebruaril 1938 Hummulis, Eestis
surnud 21. juunil 1986 Torontos

mälestavad kurbuses

Kirstupanek kolmapäeval, 25. juunil kell 7.30 õ. Peetri kirikus.
Ärasaatmine samast krematooriumi 26. juunil kell 10 h.
Soovikorral annetusi teha M.S või Heart Fondi.

abikaasa ANNE
tütred TRINA ja RITA

LEINAS MÄLESTAME ARMAST NOORT SÕPRA

REIN LÄTE't

Tähtede taga
koidab Sul taevas.

HEINO ja KALLI PÄRN
VAIKE ja MARI SÄGI
IAN

TAEVAISA KUTSEL LAHKUS MEIE ARMAS POEG

REIN LÄTE

Trööstimata leinas

EMA
ISA
SUGULASED kodumaal

SÜGAVAS LEINAS MÄLESTAME SIND, ARMAS

REIN LÄTE

õde IVI LAURIMAA
IVAR
THOMAS
ristitütar KRISTINA

MÄLESTAME KURBUSES

REIN LÄTE't

ja avaldame kaastunnet tema perekonnale

AINO ja EDUARD SILD
LEHTI ja EERIK POOLAKE
AINO ja ENDEL OTT
ELMAR VÄRSI
ERIKA ja OSVALD TIMMAS
KERSTI ja MART LEPIK perekonnaga

ARMAST

REIN LÄTE't

mälestavad

MEERI ja LEMBIT JÄNES

OOTAMATULT LAHKUNUD SÕPRA

REIN LÄTE't

mälestavad leinas ja avaldavad kaastunnet Annele, Trinale ja Ritale

TIINA ja ROBERT HEATHCOCK perega

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KALLIST KAUAAEGSET SÕPRA

REIN LÄTE't

mälestavad sügavas kurbuses

UDO ja REET PETERSOO perega
JAAN KRABI perega
KAAREL KRABI
FELIX ja LY KRABI
GUSTAV ja JENNY PALOOTS

KALLIST

REIN LÄTE't

mälestavad sügavas leinas ja avaldavad kaastunnet Annele, Trinale ja Ritale

RIINA, REIN ja INDREK KOPPEL
MARE KOPPEL
EVI SAARPUU
REET, RALPH ja CAMERON MCNEIL

VARALAHKUNUD KALLIST

REIN LÄTE't

mälestavad leinas

ARNO ja PAULA RAUDSEPP
ANTS ja AINO MÄGISO
EVY BERALDO
MATI RAUDSEPP

OMA ARMAST VILISTLAST

REIN LÄTE't

mälestab sügavas leinas

KORP! ROTALIA

LUGUPEETUD KORP! ROTALIA VILISTLAST

REIN LÄTE't

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

RASKE HAIGUSE JÄRELE VARISES IGAVESEKS MANALASSE MEIE ARMAS SUGULANE

MEINHARD ABE

sündinud 8. veebruaril 1926 Muhus
surnud 17. juunil 1986 Torontos

Mälestavad sügavas kurbuses

onud ANDREI, VASSILI ja ALEKS
HUBERT perekonnaga
UNO perekonnaga

Puhka rahus!

SUIKUS IGAVESELE UNELE MEIE ARMAS SUGULANE

MEINHARD ABE

sündinud 8. veebruaril 1926 Muhus
surnud 17. juunil 1986 Torontos

Puhka rahus!

HERTA ja TIIU

LAHKUS MEIE PALJUKANNATANUD HEA SÕBER

MEINHARD ABE

ERNA ja VICTOR SILDVA
HILDA, VAALI ja JÜRI KÜLA

ARMAST PEREKONNASÕPRA

MEINHARD ABE

leinavad

I. JUHANSON abikaasaga
H. HALLING perega
M. SÄÄGI perega

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD VÄIMEEST

REIN LÄTE't

mälestavad kurbuses

NETTI ja SEIA

Mälestus Sinust elab igavesti.

Meie sügav kaastunne ANNELE lastega

OOTAMATULT LAHKUNUD KALLIST ÕEMEEST

REIN LÄTE't

mälestavad kurbuses

JAAN ja TINA lastega

ja avaldavad kaastunnet Annele, Trinale ja Ritale.

MÄLESTAME LEINAS KAUAAEGSET NÕUKOGU LIIGET JA ENDIST ABIESIMEEST

REIN LÄTE't

„Õnnis on see, kelle Sina valid . . ."
Laulud 65:5

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTOS
ÕPETAJAD ja NÕUKOGU

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST ABIKAASAT JA ISA

REIN LEIBUR'it

surnud 14. juunil 1986 Hamiltonis

mälestavad sügavas leinas

abikaasa LOREIDA
tütar MAIRO perekonnaga
poeg ASKO
ja SUGULASED kodu-Eestis

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

REIN LEIBUR'it

mälestavad kurbuses

NIINA ja MANIVALD EELNURME
OLJA ja MIKE MULLER perekonnaga
IRENE ja KEN OCKENDEN perekonnaga
HELGA ja JÜRI MÜÜR
HÄRNALD ja REGINA TOOMSALU

Puhka rahus!

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA JA TUTTAVAT

REIN LEIBUR'it

maetud Hamiltoni Metsakalmistule 12. juunil 1986

mälestavad kurbuses

LINDA AAREND
KOIDULA ja VALDEKO ALAJAN
ERIKA ja BORIS BOCKFELDT
LIIS JUSKE
SYLVIA ja RUDOLF LAID
HELGI PEDEL
AILI ja LEMBIT PLOOM

KALLIST UNUSTAMATA SÕPRA

REIN LEIBUR'it

20. 5. 21 — 14. 6. 86

„Sest ma näen Su taevast,
kuud ja tähti,
mis Sa oled valmistanud."
Salm 19

mälestavad leinas

SYLVIA ja RUDOLF LAID

ENDIST NAABRIT JA SÕPRA

ERNA TAGEL'it

sündinud 19. augustil 1910 Tallinnas
surnud 11. juunil 1986 Torontos

mälestavad kurbuses

Puhka rahus pikast teekonnast
võõramaa mullas!

INGRID ja HERMAN KOIDU
MARJE VIRRO

SÜGAVAS LEINAS JA KAASTUNDES
VIKTORILE, ROBERTILE JA ALLANILE

MARET'i

surma puhul

ema ELISABETH ja
õde LINDA perekonnaga

KALLIST VARALAHKUNUD

MARET VESSMANN'i

mälestavad kurbuses

KASPER KANGUR ja pere
RETE KÄGU
ANNE ja KOIT LINKRUUS
LINDA ja DAVID MONTGOMERY
LYDIA ja AUGUST NURM

ARMAST

MARET VESSMANN'i

mälestab kurbuses

FEODOR HOMITS perekonnaga

ARMAST KOOLIÕDE JA KAUAAEGSET
PEREKONNA TUTTAVAT

MARET VESSMANN'i

mälestavad kurbuses

MAIE ja PEETER ILVES

ENDIST KAASTÖÖLIST

HUGO ELVIKU't

mälestavad leinas

VIKTOR LEPSON abikaasaga
ARTHUR LOMP abikaasaga
AUGUST REINHOLD abikaasaga

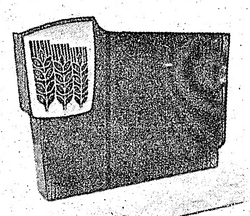

HAUAKIVID

Eesti ettevõte

YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)

487-2147

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 5 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Eesti arst valvekorras

28., 29. ja 30. juunil, 1. juulil
dr. J. Marley 921-7777

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

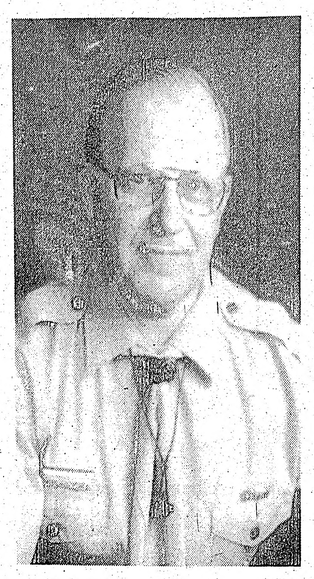

Peaskaut skm. Endel Reinpõld 60

East Brunswickis N.J. jõuab Ameerika iseseisvuspäeval täismehe ikka, 60. eluaastasse, üks meie rahvuslikul tegevuspõllul ja noorsootöö alal energiliselt ja väsimatult mitmel rindel kaasalööja Endel Reinpõld. Ta on pärit Põltsamaalt Punga talust, kus sündis 4. juulil 1926.a. teise lapsena viiest perekonnas. Koolipingilt, Põltsamaa gümnaasiumist, mobiliseeriti ta Teise maailmasõja ajal. Ta võttis osa lahingutest idarindel. Sai haavata Opelni all ja pääsis nii Lääne-Saksamaale haiglasse. Sealt, peale Saksamaa alistumist, algas tema sõjavangi tee, mis viis lõpuks Prantsusmaale 15 raskeks kuuks. Vabanenud sealt, asus E. R. Memmingeni põgenikelaagrisse Saksamaal, kus ühines kohe eesti skaudiüksuse tegevusega ning alustas oma tõusuteed skautlikul eduredelil, sooritades katseid ja tehes läbi mitmed õppekursused. Oma Eestis poolelijäänud õpingud lõpetas ta Geislingeni Eesti Gümnaasiumis 1949.a.

Asunud samal aastal Ühendriikidesse, töötas ta esialgu lühemat aega Ohios põllutöölisena ja A &P Super Marketis ning võeti peatselt USA armeesse. Peale vabanemist sealt asus E. R. elama Clevelandisse, töötades Ford Motor Co. juures ja kohe rakendus ka agaralt sealses eesti rahvusgrupis. Nii asutas ta skaudiüksuse, organiseeris rahvatantsutrupi, kuulus Eesti Seltsi ja Võitlejate Ühingu juhatusse ja oli mõlemis lühemat aega esimees. Asunud New Yorki, jätkus E. R. rahvuslik ja noorsootöö veel laiemas haardes. Nii on ta kuulunud üle 20 a. N. Y. Eesti Haridusseltsi juhatusse ja on praegune abiesimees, olnud aastaid EELK NY Pauluse koguduse juhatuses ja praegu esimees. Ta on valitud kolmel korral ERKÜ Esinduskogusse, kus praegu abiesimees ja laekur. Ühtlasi on ta Eesti Arhiiv Ühendriikides sekretär ja Eesti Abistamiskomitee abisekretär ja tegev E. Spordiliidu revisjonkomisjonis.

Erilised teened Endel Reinpõllul on skautliku tegevuse alal. Ta on olnud USA Ida-rannikule asumisest peale E. Sk. Malev USA-s staabi liige, aastaid maleva sekretär, abijuht ja 7 a. maleva juht; on olnud suvelaagrite juht, maailmalaagrite esindusüksuste juht ja valitud 1983. a. eesti peaskaudiks Eesti Skautide Keskbüroo praeguses koosseisus. Skautlike teenete eest on talle annetatud teenetemärk Põhjatäht III, II ja I järk. Ta on teenistuses NY Citibanki juures telekommunikatsiooni osakonnas ja osalise ajaga ERKÜ arveametnikuna.

Oma abivalmidusega, sõbralikkusega ja tegevustahtega on Endel Reinpõld ületamatu. Tema energiast ja tahtest jätkub igale ja igale poole, kui on tegemist meie rahvuslike ja noorsootöö huvidega. Sel teemal tema leksikonis puudub „ei" sõna. Tema sõbrad, tuttavad ja kaasaegsed ning skautide pere USA-s ja vabas maailmas soovivad talle sama tahet ja energiat edasi matkamiseks eestluse tööpõllul jätkuva eduga!

G.O.R.

Kurg ehitas pooletonnise pesa Pärnus

Pärnu lähedal langes maapinnale kurepesa, mis osutus tõeliseks Empire State Buildinguks „kurgede arhitektuurimaailmas".

Mõõtmisel ja kaalumisel selgus, et pesa läbimõõt oli tervelt viis meetrit ja kaal 500 kilogrammi. Kurepaar oli oma hiigelpesa ehitamisel kasutanud peale traditsioonilise ehitusmaterjali, s.t. okste, ka savi, mulda, plastkotte, üht jalgratta väliskummi ja puitu lähedusesasasuvast puuhoovist.

Pesast leiti ka üks vana king ja üks kamm. Haruldane kurepesa paigutatakse muuseumi.

EPL

Harald Mandel 70

Juuni esimesel poolel tähistas Torontos 70-dat juubelisünnipäeva agronoom ja rahvuslik võitleja Harald Mandel. Ta sündis Kõlleste vallas, Võrumaal, Viia talus kuuenda lapsena. Viia talu oli Eesti Punase-tõukarja sugulava ja kuulus eeskujuliku taluna õppetalude hulka, kus noored võisid omada praktilisi kogemusi talutööks. Siit pärines ka juubilari huvi põllumajanduse õppimiseks. Koduvallast läks noor Harald Tartu Kommertsgümnaasiumi, mille lõpetas 1936.a. Samal aastal viis elutee edasi Tallinna Sõjaväe Lennukooli, mille lõpetas sõjaväelenduri kutsega ja ülendati lipnikuks. 1938.a. sügisel sai Harald Mandel'ist Tartu Ülikooli Põllumajandusteaduskonna Agronoomiaosakonna üliõpilane, kus õppi kuni 1942.a.

1941.a. kevadel tegutses metsavennana, valitud kompanii ülemaks. 1942.a. oli Tartumaa Omakaitse noorte väljaõppe-pataljoni adjutandiks. Alates 1943. a. töötas Tartumaa Põllumajandusametis referendina ja hiljem kokkuvõtuosakonna juhatajana. Siin oli sünnipäevalapsel põhimõtteks, et eesti talu söötis kõik hundid, aga lambad pidid ka alles jääma. 1944.a. astus vabatahtlikuna Eesti lennuväe koosseisu. Kodumaalt taandus Saksamaale lennuväe koosseisus. Pärast lennuüksuse likvideerimist suunati „vabatahtlikult" Eesti diviisi.

Pärast sõda avanes võimalus 1948. a. asuda töölepingu alusel Kanadasse. Töölepingule järgnevalt töötas Winnipegis kanafarmi juhatajana. 1950.a. uputuse järele siirdus Torontosse, kus oli tol ajal võimatu tööd leida agronoomilisel tööalal. Siin töötas ehitusalal puusepana ja kontraktorina. 1972.a. astus külmetatud kalaproduktide töötlemise ja turustamise ettevõtte Grimm's Food Ltd. teenistusse produktsiooni juhatajana. Siin töötas Harald Mandel kuni pensionile minekuni. 1965.a. abiellus pr. Valve Saunaga. Kasupoeg Jaan Saun töötab Torontos chartered accountantina.

Vabas Eestis sirgunud ja hariduse saanud mehena on Harald Mandel üks neid, kes on andnud oma panuse vaba kodumaa võitlusrindel. Ta oli üks Toronto Eesti Maja kapitali kogumise aktsioonist osavõtjaid, Toronto Eesti Ühispanga asutajaid, Toronto Võitlejate Ühingu juhatuses abiesimehena tegev 7 aastat ja praegu kuulub aukohtu kosseisu. 1972. a. Esto ajal oli sõjameeste kongressi, sõduriõhtu, vabadusrongkäigu jne. üks korraldajaid. On olnud EKN-i liige kahes koosseisus. Praegu kuulub Võrulaste Koondise revisjonikomisjoni. Akadeemiliselt kuulub korp! Rotalia liikmeskonda, kus on samuti täitnud mitmesuguseid vastutavaid ülesandeid.

Auväärsel tähtpäeval õnnitlevad juubilari kolleegid agronoomiliselt tööpõllult, kaasvennad Rotalia perest, kaasvõitlejad võitlejate ridadest, sõbrad ja tuttavad mitmelt mandrilt ja maalt ning soovivad head tervist, arvukaid päikesepaistelisi tegevusrikkaid aastaid tulevasel eluteel.

E. KURIS

Eduard Ojandu 70 a.

Töö ja võitlus eesti rahva vabaduse eest on noorpõlvest alates olnud elusisuks Eduard Ojandule, kes Long Islandil võis tähistada oma 70. sünnipäeva. Ta sündis 11. juunil 1916 Virumaal, Paasvere vallas, väikeses asundustalus, kus Villem ja Elvine Ojandu hoole ja armastusega heas kristlikus rahvuslikus vaimus kandsid hoolt lasterikka perekonna eest. Kuuest vennast on raskete ajasündmuste tagajärjel alles ainult üks, kelleks on Eduard Ojandu. Perekonnast on järel ka ainus õde. Kaks venda perekondadega viidi meie rahva vaenlaste poolt küüditatuina Siberi orjalaagreisse. Üks vendadest langes lahingus meie rahva põlise idavaenlase vastu. Igavikku on siirdunud ka kaks nooremat venda. Nendest andmeist kajastub seda, mida paljud eesti perekonnad on pidanud läbima, alates esimesest kommunistlikust mass-küüditamisest, mille 45. aastapäev meile nüüd kätte jõuab.

Olles täitnud oma kaitseväe kohustused, valib noor Eduard Ojandu endale sõjamehe-elukutse. Keegi ei aimanud siis, mis eesti rahval ja tema kaitseväel ees seisab. Suure ja armurikka Jumala kaitse all pääseb Eduard Ojandu elu ja tervisega kõigist rasketest olukordadest ja ka lahingutest, kus langesid paljud sõbrad ja vaprad võitlejad. Suure sõja lõpul, 1945.a. kevadel, meie leiame Eduard Ojandu Saksamaa põgenikelaagris. Siin ta kohtab oma elu järgnevate aastakümnete ustavat elukaaslast. 15. mail 1948 alustavad Ella Möckler ja Eduard Ojandu Oldenburgis oma ühist eluteed. Järgmise aasta novembrikuul on nad juba USA-s, kus Eduard Ojandu kuni pensionile siirdumiseni töötas hinnatud tööjõuna Baucker Construction Corp. juures. Endise sõjamehena ta tuleb vapralt toime kahe südame-atakiga aastail 1968/69. Oma võitlusvaimu ta ei lase ka murda uuel löögil, mis sunnib teda kasutama ratastooli. Õnnelikel ja rasketel aegadel on teda alati kandnud kindel usk Jumalasse ja vankumatu tahe kaasa aidata eestlaste võitluses oma rahva vabaduse ja parema tuleviku eest. Ta on olnud 18 aastat Long Islandi Eesti Võitlejate Ühingu esimees. Oma väärtusliku panuse ta on andnud ka Eesti Võitlejate Liidu juhatuse liikmena. Kiriklikust tööst ta on võtnud osa Lexington Ave. koguduse nõukogus ja abiesimehe ülesannetes. Tema kristlik-rahvuslike teenete eest valis koguduse nõukogu teda oma auliikmeks. Koos abikaasa Ellaga nad on alates 1949.a. osa võtnud neile omase abivalmidusega Long Islandi Eesti Kodu ja teistest rahvuslikest üritusist. Jumala abi ja õnnistus saatku juubilari ja tema abikaasat ka edaspidi!

RUDOLF KIVIRANNA

KAUAAEGSET ENDIST KOORILIIGET

AMANDA MÄLGI't

mälestab sügavalt leinates

TORONTO EESTI SEGAKOOR

ARMAST

AMANDA MÄLGI't

mälestab kurbuses

EHATARE PERE

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Balti Ülikooli koosolek Chicagos

Kõiki Balti Ülikooli omaaegseid õppejõude, üliõpilasi ja teenistujaid ning teisi asjahuvilisi kutsutakse osa võtma olulisest nõupidamiskoosolekust 4. juunil kell 10 Chicago Eesti Majas, Kesk-lääne eestlaste suvepäevade puhul.

Käesoleva aasta märtsis möödus 40 aastat Balti Ülikooli tööleasumisest Hamburgis, Lääne-Saksamaal ja seda tähtpäeva on põhjust meie üldsuses laialdasemalt ära märkida. Selle kavas on BÜ eesti osa mälestusteose väljaandmine eesti keeles ning pidulike kokkutulekute korraldamine sügisel suuremates eestlaste keskustes. Üheks mooduseks oleks seda teha ühenduses traditsioonilise Tartu Ülikooli aastapäeva tähistamisega 1. detsembri ümber. Oli ju Balti Ülikool vähemalt osaliselt vaba Tartu Ülikooli jätkuks paguluses — ja muidugi ka Tallinna Tehnikaülikooli töö jätkuks. — Nõupidamisele on teretulnud kõik asjahuvilised.

Need, kes kohale tulla ei saa, palutakse oma mõtted ja ettepanekud BÜ juubeli asjus teatada Elmar Järvesoole, 44 Soco Trail, Ormond Beach, FL 32074.

Vajatakse vetelpäästjaid

Toronto linna parkide osakond vajab osalise tööjõuga vetelpäästjaid õhtuteks ja nädalalõppudeks. Soovijad peavad olema vähemalt 16.a. vanad ja omama oskustõenditena „bronze medallion'i", „bronze cross award'i 2" või „national lifeguard services award'i" ja tegema läbi vastava kursuse. Abi-vetelpäästjad saavad 4,56 dol. tunnis, pronksristi kvalifikatsiooniga 5,50 dol. tunnis ja „national lifeguard service" kvalifikatsiooniga 6,13 dol. tunnis.

Informatsiooniks: Kevin Penny, tel. 392-7276 (piirkonnast läänepool Yonge Str.) või Brad Boyd, tel. 392-7265 (idapoolt Yonge Str.)

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 29. juunil kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo.

Õpetaja A. Taul on puhkusel 24. juunist kuni 8. juulini.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30–12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6–8 õhtul, muul ajal telefoni teel.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont.
M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 29. juunil — pikk nädalalõpp. Jumalateenistust ei ole.

Pühapäeval, 6. juulil kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS. Teenib õp. Elmar Pähn.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Teisipäeviti kella 6–8 õhtul. Neljapäeviti kell 2–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 29. juunil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad V. Puu ja K. Medri, solist A. Kaups. Kell 6 õ. „Piibel ja Pühitsus", kõneleb K. Raid.

TÖÖPAKKUMISED

VAJAME
LAPSEHOIDJAT
9-kuisele poisile alates 1. sept. 3 päeva nädalas. Lawrence ja Don Mills Rd. Tel. 445-2254.

Kuulsaid armastajaid

Saalomon ja Seeba kuninganna

Saalomon, Taaveti ja Batseba poeg oli viimane ühise Iisraeli kuningas enne Juudamaa osa eraldumist iseseisvaks riigiks. Ta oli tuntud oma tarkuse poolest ja näis olevat osav diplomaat ja ärimees. valitsuseohjad olid tal kindlalt käes tänu oma tugevale ja moodselt relvastatud sõjaväele.

See asjaolu kindlustas talle ka julgeoleku oma naabrite vastu idas ja läänes, kes tema valitsemise ajal juhtusid olema taltsad sisemise nõrkuse ja väsimuse tõttu. Suurte kulude katteks, mida tema toredustarmastav valitsemisviis nõudis, maksustas ta rängalt oma rahvast ja kasseeris sisse makse araabia kuningailt ja maa asevalitsejailt väärismetallide ja kaupade näol. Väliskaubandus oli elav ja mõlemale partnerile kasulik. Isegi Iisraeli rikkaimad naabrid, seebalased, kes — muide — panid aluse Etioopia impeeriumile, olid niivõrd huvitatud kaubavahetusest, et nende kuningatar isiklikult suure delegatsiooni eesotsas Saalomoni jutule tulla suvatses, kaasas tohutu hulk aardeid kingituseks.

Suur osa aastate jooksul kokkukuhjatud varandustest jäi kuninga enese valdusse mitmesuguste väärtesemete näol, kuid veel suurem osa läks tagasi rahvamajandusse töötasudena ja materjalide ostuhinna näol kuninga grandioossete ehitusprojektide elluviimisel, milledest suurimad olid Jeruusalemma templi ja kuningalossi ehitamine. Oma toredusejanus läks Saalomon liiale ja võttis omaks eluviisid, mis Jumala meelepärased ei olnud. Tema laulud kajastavad meelelisust ja ta hülgab monogaamia traditsiooni. Vähe sellest, et ta peale oma seadusliku naise veel seitset sada vürstlikust soost naist ja kolmesada liignaist peab, ta võtab omaks ka nende paganlikud kombed ja hakkab kummardama nende ebajumalaid.

Saalomonist saab tema vanas eas kuulus armastaja (kui 1001-e naise pidamist armastuseks nimetada saab). Võttes arvesse Saalomoni kuulsust võõrast soost naiste armastajana, võib mõnel vast tärgata uudishimu tema ja Seeba kuningatari vahel peetud diplomaatiliste läbirääkimiste üksikasjade vastu. Kirjalike tõendite puudus selle asjaolu kohta jätab igaühele valiku oma fantaasial vabalt lennata lasta, kuid ega selles midagi ebatavalist poleks, kui nad omavahel sõlmitud lepingut ühe suudlusega ratifitseerinud oleksid. Etioopia „Kebra Nagast" (Kuningate kuulsus) väidab aga, et kuningatar olevat sünnitanud Saalomonile poja, kellest olevat saanud esimene „Juuda Lõvi".

Kui nii, siis on see saavutis küll lausa looduse ime, silmas pidades, et hoolimata oma hiigelhaaremist oli Saalomonil vaid üksainukene poeg, Rehabeam.

Tänapäevani on Etioopias olemas üks mustade juutide suguharu (kellest paljud viimasel ajal Iisraelisse ümber asustatud on), kes usuvad endid põlvnevat Seeba kuningatari pojast. Need on nn. falashad, üks abessiinia suguharu, kes kõnelevad hamiidi murrakut, kuid peavad kinni Moosese seadustest, kuigi nad ei tunne mitmeid hilisemaid juutluse tõekspidamisi.

Kuigi Saalomon oma vanas põlves Jehoovast taganes, on ta juutide pärimuses ikkagi paljuülistatud kuju, kes oma tarkuse ja saavutusterikka ehitustegevuse varal oma rahva iseteadvust tõstis.

K. VOIVIK

PROVIDENT REALTY LTD. — 656-0011 — Walton
695 ST. CLAIR AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M6C 1B2
KINNISVARA VAHENDUS FIRMA
Esindaja: TIINA (NORTMAA) MARTJAK
Tel. kodus 653-0599

MÜÜGID

JÕEKÄÄRUL MÜÜA
korralik suvila. Nõuetele vastav septiktank, soe ja külm vesi ja puurkaev. ● Tel. 488-8533.

MÕTTESÄHVATUSI

Mida vähem aju kolbas, seda rohkem platsi lollusteks.

●

Esimene armastus koosneb veidi lollusest ja väga suurest uudishimust.

●

Naised elavad kauem kui mehed, eriti veel kui arvesse võtta seda, kui kaua nad on 30-aastased.

●

Parimaks raviks arrogantsuse vastu on merehaigus. Kui mees on röötsakili reelingul, siis unustab ta oma allüürid.

Kogunud NIHITS

NALJAD

Noobel härra peatub ehitusplatsil ja küsib tööliselt:

„Kas siin võib ka korteri saada?"

„Võib küll, vastab tööline. „Aga peate midagi kokku keerutama. Siia tuleb vangimaja."

●

Härra Nühkavei peab sõitma äriasjus Pariisi. Lahkumisel küsib naine:

„Kas jääd mulle ka truuks?"

„Olen äririeisija, aga mitte mingi prohvet."

●

Õpipoiss tuleb liiga hilja tööle. Meister käratab:

„Kas sul äratuskella kodus ei ole?"

„On küll, aga see heliseb siis kui ma magan."

●

„Kas N. Liidus on rassitülid võimalikud?"

„Põhimõtteliselt mitte. Meil pole musti ega valgeid, vaid kõik on punased."

●

Kunstnik naismodellile:

„Võtke ennast kohe riidest lahti—mu naine tuleb."